

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA
GOVERNMENT GAZETTE
STAATSKOERANT
VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

REGULATION GAZETTE No. 1132

Registered at the Post Office as a Newspaper

PRICE 10c PRYS
OVERSEAS 15c OORSEE
POST FREE — POSVRY

REGULASIEKOERANT No. 1132

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

CAPE TOWN, 7TH MAY, 1969.

KAAPSTAD, 7 MEI 1969.

Vol. 47.]

[No. 2381.

GOVERNMENT NOTICE.

DEPARTMENT OF LABOUR.

No. R.731.]

[7th May, 1969.

INDUSTRIAL CONCILIATION ACT, 1956

IRON, STEEL, ENGINEERING AND METALLURGICAL INDUSTRY

AMCOR AGREEMENT

I, MARAIS VILJOEN, Minister of Labour, hereby—

- (a) in terms of section 48 (1) (a) of the Industrial Conciliation Act, 1956, declare that all the provisions of the Agreement which appears in the Schedule hereto and which relates to the Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 28th April, 1970, upon the employers' organisation and the trade unions which entered into the said Agreement and upon African Metals Corporation, Limited, and Ferrometals, Limited, who are members of the said organisation, and their employees who are members of the said unions;
- (b) in terms of section 48 (1) (b) of the said Act, declare that the provisions of the said Agreement, excluding those contained in sections 1 (1), 2, 6 (3) (c), 22 and 25 of Part I of the Agreement, shall be binding from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 28th April, 1970, upon all employers and employees other than those referred to in paragraph (a) of this notice, who are engaged or employed in the said Industry in the area occupied by African Metals Corporation, Limited, at Kookfontein in the Magisterial District of Vereeniging and in the area occupied by Ferrometals, Limited, in the Magisterial District of Witbank; and

GOEWERMENSKENNISGEWING.

DEPARTEMENT VAN ARBEID.

No. R.731.]

[7 Mei 1969.

WET OP NYWERHEIDSVERSOENING, 1956

YSTER-, STAAL-, INGENIEURS- EN METALLURGIESE NYWERHEID

AMCOROOREENKOMS

Ek, MARAIS VILJOEN, Minister van Arbeid, verklaar hierby—

- (a) kragtens artikel 48 (1) (a) van die Wet op Nywerheidsversoening, 1956, dat al die bepalings van die Ooreenkoms wat in die Bylae hiervan verskyn en op die Yster-, Staal-, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid betrekking het, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 28 April 1970 eindig, bindend is vir die werkgewersorganisasie en die vakverenigings wat genoemde Ooreenkoms aangegaan het en vir African Metals Corporation, Limited, en Ferrometals, Limited, wat lede van genoemde organisasie is, en hul werknemers wat lede van genoemde verenigings is;
- (b) kragtens artikel 48 (1) (b) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in artikels 1 (1), 2, 6 (3) (c), 22 en 25 van Deel I van die Ooreenkoms, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 28 April 1970 eindig, bindend is vir alle ander werkgewers en werknemers as dié genoem in paragraaf (a) van hierdie kennisgewing, wat betrokke is by of in diens is in genoemde Nywerheid in die gebied geokkupeer deur African Metals Corporation, Limited, te Kookfontein in die landdrosdistrik Vereeniging en in die gebied geokkupeer deur Ferrometals, Limited, in die landdrosdistrik Witbank; en

- (c) in terms of section 48 (3) (a) of the said Act, declare that in the area occupied by African Metals Corporation, Limited, at Kookfontein in the Magisterial District of Vereeniging and in the area occupied by Ferrometals, Limited, in the Magisterial District of Witbank and from the second Monday after the date of publication of this notice and for the period ending 28th April, 1970, the provisions of the said Agreement, excluding those contained in sections 1 (1), 2, 6 (3) (c), 22 and 25 of Part I of the Agreement, shall *mutatis mutandis* be binding upon all Bantu employed in the said industry by the employers upon whom any of the said provisions are binding in respect of employees and upon those employers in respect of Bantu in their employ.

M. VILJOEN,
Minister of Labour.

SCHEDULE

NATIONAL INDUSTRIAL COUNCIL FOR THE IRON, STEEL, ENGINEERING AND METALLURGICAL INDUSTRY

AGREEMENT

in accordance with the provisions of the Industrial Conciliation Act, 1956, made and entered into between the—

Iron and Steel Producers' Association of South Africa (hereinafter referred to as the "employer" or the "employer's organisation"), of the one part, and the

Amalgamated Engineering Union of South Africa;
S.A. Boilermakers', Iron and Steel Workers', Shipbuilders' and Welders' Society;
S.A. Electrical Workers' Association;
S.A. Yster-, Staal-, en Verwante Nywerhede-Unie;

(hereinafter referred to as the "employees" or the "trade unions"), of the other part, being parties to the National Industrial Council for the Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry.

PART I

1. SCOPE OF APPLICATION OF AGREEMENT

(1) The terms of this Agreement shall be observed in the undertaking of African Metals Corporation Limited, at Kookfontein and at the undertaking of its wholly owned subsidiary, Ferrometals, Limited, at Witbank, by the employer's organisation and the trade unions which entered into the said Agreement and by the employer and employees who are members of that organisation or of those trade unions.

(2) Notwithstanding the provisions of sub-section (1) the terms of this Agreement shall apply to—

(a) apprentices only to the extent to which they are not inconsistent with the provisions of the Apprenticeship Act 1944, as amended, or any contract entered into or any conditions fixed thereunder; and

(b) trainees under the Training of Artisans Act, 1951, only in so far as they are not inconsistent with the provisions of that Act or any conditions fixed thereunder.

(3) For purposes of this Agreement the weekly wage rate of apprentices prescribed under the Apprenticeship Act (Act No. 37 of 1944, as amended), shall be taken to be the weekly wage, and the "hourly rate" shall be the weekly wage calculated as above divided by the number of ordinary hours worked in the establishment.

(4) Notwithstanding the provisions of sub-section (3) of this section, the conditions of employment including wages prescribed in this Agreement in respect of work classified as Journeyman's work shall apply to apprentices during their fifth year of apprenticeship to the extent to which they are not less favourable than any conditions prescribed under the Apprenticeship Act (Act No. 37 of 1944, as amended) and for purposes hereof wherever reference is made in this Agreement to the "hourly rate" it shall be deemed to be the rate set out in Part IV, Section 1 (1).

- (c) kragtens artikel 48 (3) (a) van genoemde Wet dat die bepalings van genoemde Ooreenkoms, uitgesonderd dié vervat in artikels 1 (1), 2, 6 (3) (c), 22 en 25 van Deel I van die Ooreenkoms, vanaf die tweede Maandag na die datum van publikasie van hierdie kennisgewing en vir die tydperk wat op 28 April 1970 eindig, in die gebied geokkupeer deur African Metals Corporation, Limited, te Kookfontein in die landdrosdistrik Vereeniging en in die gebied geokkupeer deur Ferrometals, Limited, in die landdrosdistrik Witbank, *mutatis mutandis* bindend is vir alle Bantoes in diens in genoemde Nywerheid by dié werkgewers vir wie enigene van genoemde bepalings ten opsigte van werknemers bindend is en vir daardie werkgewers ten opsigte van Bantoes in hul diens.

M. VILJOEN,
Minister van Arbeid.

BYLAE

NYWERHEIDSRAAD VIR DIE YSTER-, STAAL-, INGENIEURS- EN METALLURGIESE NYWERHEID

OOREENKOMS

ingevolge die bepalings van die Wet op Nywerheidsversoenig, 1956, gesluit en aangegaan deur en tussen die

Iron and Steel Producers' Association of South Africa (hieronder die „werkgewer” of die „werkgewersorganisasie” bedoel), aan die een kant, en die

Amalgamated Engineering Union of South Africa;
S.A. Boilermakers', Iron and Steel Workers', Shipbuilders' and Welders' Society;
S.A. Electrical Workers' Association;
S.A. Yster-, Staal-, en Verwante Nywerhede-Unie;

(hieronder die „werknemers” of die „vakverenigings” bedoel) aan die ander kant, wat die partye is by die Nasionale Nywerheidsraad vir die Yster-, Staal-, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid.

DEEL I

1. TOEPASSINGSBESTEK VAN OOREENKOMS

(1) Die bepalings van hierdie Ooreenkoms moet in die onderneming van African Metals Corporation, Limited, by Kookfontein en by die onderneming van sy volfiliaal, Ferrometals, Limited, by Witbank, nagekom word deur die werkgewersorganisasie en die vakverenigings wat genoemde Ooreenkoms aangegaan het en deur die werkgewer en werknemers wat lede van daardie organisasie of van daardie vakverenigings is.

(2) Ondanks die bepalings van subartikel (1) is die bepalings van hierdie Ooreenkoms van toepassing op—

(a) vakleerlinge slegs vir sover dit nie met die bepalings van die Wet op Vakleerlinge, 1944, soos gewysig, of met 'n kontrak wat daarkragtens aangegaan of met voorwaardes wat daarkragtens gestel is, onbestaanbaar is nie; en

(b) kwekelinge ingevolge die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, slegs vir sover dit nie met die bepalings van daardie Wet of met voorwaardes wat daarkragtens gestel is, onbestaanbaar is nie.

(3) By die toepassing van hierdie Ooreenkoms word die weekloon vir vakleerlinge voorgeskryf by die Wet op Vakleerlinge (Wet No. 37 van 1944, soos gewysig) geag die weekloon te wees en word die uurloon geag die weekloon soos hierbo bereken, gedeel deur die getal gewone ure in die bedryfsinrigting gewerk, die uurloon te wees.

(4) Ondanks die bepalings van subklousule (3) van hierdie klousule is die diensvoorwaardes, met inbegrip van lone in hierdie Ooreenkoms voorgeskryf ten opsigte van werk wat as vakmanswerk geklassifiseer word, van toepassing op vakleerlinge gedurende hul vyfde leerjaar in die mate wat dit nie minder gunstig is nie as enige voorwaardes wat by die Wet op Vakleerlinge (Wet No. 37 van 1944, soos gewysig) voorgeskryf is en by die toepassing hiervan word die uurloon, wanneer dit in hierdie Ooreenkoms bedoel word, geag die loon te wees wat in Deel IV, klousule 1 (1), aangedui word.

2. PERIOD OF APPLICATION OF AGREEMENT

The terms of this Agreement shall come into operation on such date as may be fixed by the Minister of Labour in terms of section 48 of the Act, and shall remain in force and run concurrently with the Agreements of the other Groups of the Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry, so as to expire simultaneously therewith.

3. DEFINITIONS

Any expressions used in this Agreement which are defined in the Industrial Conciliation Act, 1956, shall have the same meaning as in that Act, and any reference to an Act shall include any amendments to such Act; further, unless inconsistent with the context—

- “Act” means the Industrial Conciliation Act, 1956, as amended;
- “Amcor” means the undertaking of African Metals Corporation, Limited, at Kookfontein and the undertaking of its wholly owned subsidiary, Ferrometals, Limited, at Witbank, in the Province of the Transvaal;
- “apprentice” means an employee serving under a written contract of apprenticeship recognised by the Council, or a contract of apprenticeship registered under the Apprenticeship Act, 1944, as amended, and includes a minor employed under probation in terms of the said Apprenticeship Act;
- “Council” means the National Industrial Council for the Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry;
- “employee” means an employee whose rate of pay is scheduled in this Agreement or an employee employed under exemption from this Agreement or under conditions determined by the Council or an apprentice or a trainee;
- “hourly rate” means (except as otherwise provided in section 12 of Part I of this Agreement) the rate per hour for the class of work scheduled in this Agreement or, whichever is the greater, the actual rate per hour the employee is receiving;
- “ordinary hourly rate” means the hourly rate for ordinary time;
- “Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry” means (subject to the provisions of the Demarcation Determination published under Government Notice No. R.1971 of the 30th November, 1962), the industry concerned with the production of iron, and/or steel, and/or alloys and/or the processing and/or recovery and/or refining of metals (other than precious metals) and/or alloys from dross and/or scrap and/or residues; the maintenance, fabrication, erection or assembly, construction, alteration, replacement or repair of any machine, vehicle (other than a motor vehicle) or article consisting mainly of metal (other than precious metal) or parts or components thereof and structural metal work, including steel reinforcement work; the manufacture of metal goods principally from such iron and/or steel and/or other metals (other than precious metals) and/or alloys and/or the finishing of metal goods, but does not include the Motor Industry;
- “journeyman” means an employee who has completed a contract of apprenticeship under the Apprenticeship Act or a contract of apprenticeship recognised by the Council in any one of the classes of work specified in Part IV, section 1 (1) of this Agreement, or an employee who is over 21 years of age and in possession of a certificate recognised or issued by the Council enabling him to be employed as a journeyman;
- “military training” means training which an employee undergoes in pursuance of the Defence Act, 1957, as amended;
- “trainee” means a person for whom training is provided in section 2 of the Training of Artisans Act, 1951.

4. HOURS OF WORK

The ordinary hours of work for all employees shall not exceed 46 hours in any one week.

5. OVERTIME AND PAYMENT FOR WORK ON SUNDAYS

(1) All time worked on any week-day in excess of the usual ordinary hours of the shift shall be regarded as overtime and shall be paid for at 1.3 times the hourly rate for the first eight hours worked and at 1.5 times the hourly rate for any additional hours worked thereafter until the usual starting time of the employee's next shift; provided that in the case of an employee working a five-day week, time worked on Saturday, shall be paid for at 1.3 times the hourly rate for the first eight hours worked and at 1.5 times the hourly rate for any additional hours worked thereafter until the usual starting time of the Sunday morning shift.

2. GELDIGHEIDSDUUR VAN OOREENKOMS

Die bepalings van hierdie Ooreenkoms tree in werking op die datum wat die Minister van Arbeid kragtens artikel 48 van die Wet vasstel en bly van krag vir, en val saam met, die geldigheidsduur van die ooreenkomste van die ander groepe van die Yster-, Staal-, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid sodat dit saam daarmee verstryk.

3. WOORDOMSKRYWINGS

Alle uitdrukkings wat in hierdie Ooreenkoms gebesig en in die Wet op Nywerheidsversoenings, 1956, omskryf word, het dieselfde betekenis as in daardie Wet, en waar daar van 'n wet melding gemaak word, word ook alle wysigings van sodanige wet bedoel; voorts, tensy onbestaanbaar met die sinsverband, beteken—

- „Wet” die Wet op Nywerheidsversoenings, 1956, soos gewysig;
- „Amcor” die onderneming van African Metals Corporation, Limited, by Kookfontein en die onderneming van sy vol-filiaal, Ferrometals, Limited, by Witbank in die provinsie Transvaal;
- „vakleerling” 'n werknemer wat ingevolge 'n skriftelike leerlingskontrak wat deur die Raad erken word of 'n leerlingkontrak wat ingevolge die Wet op Vakleerlinge, 1944, soos gewysig, geregistreer is, werksaam is, en ook 'n minderjarige wat ingevolge die Wet op Vakleerlinge op proef werksaam is;
- „Raad” die Nasionale Nywerheidsraad vir die Yster-, Staal-, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid;
- „werknemer” 'n werknemer wie se besoldiging in hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word of 'n werknemer wat in diens geneem is kragtens 'n vrystelling van hierdie Ooreenkoms of op voorwaardes gestel deur die Raad, of 'n vakleerling of 'n kwekeling;
- „uurloon” (behoudens andersluidende bepalings in klousule 12 van Deel I van hierdie Ooreenkoms) die uurloon wat vir die betrokke klas werk in hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word, of, die werklike uurloon van die werknemer, nl. die grootste;
- „gewone uurloon” die uurloon vir gewone tyd;
- „Yster-, Staal-, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid” (behoudens die bepalings van die Afbakeningsvasstelling gepubliseer by Goewermentskennisgewing No. R.1971 van 30 November 1962) die Nywerheid wat te doen het met die produksie van yster en/of staal en/of legerings en/of die verwerking en/of herwinning en/of raffinering van metaal (uitgesonderd edelmetale) en/of legerings van metaalskuiem en/of -afval en/of -residu's; die onderhoud, vervaardiging, oprigting of montering, konstruksie, verandering, vervanging of herstel van 'n masjien, voertuig (uitgesonderd 'n motorvoertuig) of 'n artikel wat hoofsaaklik uit metaal (uitgesonderd edelmetaal) bestaan of dele of samestellende dele daarvan en boumetaalwerk, met inbegrip van staalwapeningswerk; die vervaardiging van metaalgoedere hoofsaaklik van sodanige yster en/of staal en/of ander metaal (uitgesonderd edelmetale) en/of legerings en/of die afwerking van metaalgoedere, maar nie ook die Motornywerheid nie;
- „vakman” 'n werknemer wat 'n leerlingkontrak ingevolge die Wet op Vakleerlinge of 'n leerlingskontrak wat deur die Raad erken word, voltooi het in enigeen van die klasse werk gespesifiseer in Deel IV, klousule 1 (1) van hierdie Ooreenkoms, of 'n werknemer wat ouer as 21 jaar is en in besit is van 'n sertifikaat wat erken word of uitgereik is deur die Raad en wat hom die bevoegdheid verleen om as 'n vakman in diens geneem te word;
- „militêre opleiding” opleiding wat 'n werknemer ondergaan kragtens die Verdedigingswet, 1957, soos gewysig;
- „kwekeling” iemand wie se opleiding by artikel 2 van die Wet op Opleiding van Ambagsmanne, 1951, bepaal word.

4. WERKURE

Die gewone werkure vir alle werknemers is hoogstens 46 in 'n bepaalde week.

5. OORTYDWERK EN BETALING VIR WERK OP SONDAE

(1) Alle tyd wat daar op 'n weekdag langer gewerk word as die gewone ure van die skof, word geag oortydwerk te wees en daarvoor moet betaal word teen 1.3 maal die uurloon vir die eerste agt uur gewerk en teen 1.5 maal die uurloon vir alle addisionele ure daarna gewerk tot die gewone begintyd van die werknemer se daaropvolgende skof; met dien verstande dat, in die geval van 'n werknemer wat vyf dae per week werk, daar vir tyd wat op 'n Saterdag gewerk word, betaal moet word teen 1.3 maal die uurloon vir die eerste agt uur gewerk en teen 1.5 maal die uurloon vir alle addisionele ure daarna gewerk tot die gewone begintyd van die Sondagoggendskof.

(2) Subject to sub-section (3) (i) hereof, all Sunday work shall be paid for at 1.4 times the hourly rate for the first eight hours worked and at 1.6 times the hourly rate for any additional hours worked thereafter; provided however, that where Sunday is a "free day" either in respect of an employee regularly employed on day shift or of an employee working to a roster on rotation shift work, and such employee is required to work on that Sunday, he shall be paid at 1.6 times the hourly rate for all time worked on that Sunday.

(3) (i) Where an employee is required to work overtime on a Saturday and continues on into the Sunday, he shall be paid at 1.3 times the hourly rate for the first eight hours of such overtime worked and at 1.5 times the hourly rate for the number of hours worked thereafter until the usual starting time of the morning shift on Sunday morning. Any additional hours worked thereafter shall be paid at 1.6 times the hourly rate.

(ii) Subject to the provisions of section 12 (1) (d), the maximum overtime that may be worked by an employee shall not exceed 20 hours per week. Overtime worked in excess of 20 hours shall be notified to the Council by the employer.

(4) Whenever an employee working to a roster is required to work on his "free day" when such day according to the roster is a week-day, he shall be paid at 1.3 times his hourly rate for the first eight hours worked and at 1.5 times the hourly rate for any additional hours worked thereafter until the usual starting time of the employee's next shift; provided, however, that if an employee is given 48 hours' notice that he is required to work on his "free day" and is offered within a period of six days from his roster "free day" another day off in substitution, the basis of payment for the ordinary hours of that shift shall be at ordinary rates.

(5) (i) Subject to sub-paragraph (iii) hereof, whenever an employee is called out from his home to work overtime within eight hours after completing his ordinary hours of work on any week-day, he shall be paid at 1.3 times his hourly rate for the hours worked during the unexpired portion of this period, and from eight hours after the completion of his ordinary hours of work up to the usual starting time of his next shift, at 1.5 times the hourly rate for the hours worked during such period; provided, however, that any hours worked on call-out on Sunday shall be paid at 1.6 times the hourly rate.

(ii) Whenever an employee is called out from his home to work overtime eight hours or more after completing his ordinary hours of work on any week-day, he shall be paid at 1.5 times the hourly rate for the hours worked during such period up to the starting time of his next normal shift; provided, however, that any hours worked on call-out on Sunday shall be paid at 1.6 times the hourly rate.

(iii) Whenever an employee is called out from his home to work overtime and is not required to work a normal shift, such employee shall be paid at overtime rates for the time he works, as provided for in this section, with a minimum payment of three times his hourly rate; always provided such employee ceases work before the commencement of his next shift.

(iv) Whenever an employee is called out from his home to work overtime, he shall be paid from the time he is called.

(6) Whenever the nature of the duties of an employee requires him on a pre-arranged basis to commence his normal shift on a week-day prior to the usual starting time of the shift on which he is employed, he shall be remunerated at the ordinary hourly rate from the earlier starting time until the ordinary hours of his normal shift have been worked and any time he continues to work thereafter shall be paid as provided for in sub-section (1) of this section.

(7) Whenever an employee reports for duty on his normal shift and due to the needs of the employer does not complete that shift and is required to report for duty on another shift, such other shift shall be considered his normal shift and the employee shall be paid at 1.3 times his ordinary hourly rate for the period initially worked with a minimum payment of three times his ordinary hourly rate. Should an employee report for duty on his normal shift and, due to the needs of the employer, not be required to start on that shift, he shall receive a minimum payment of three times his ordinary hourly rate.

(8) In the event of a day shift employee starting work at his own request earlier than the usual starting time on Saturday, an employee working a five-day week shall be paid at 1.3

(2) Behoudens subklousule (3) (i) hiervan moet daar vir alle Sondagwerk betaal word teen 1.4 maal die uurloon vir die eerste agt uur gewerk en teen 1.6 maal die uurloon vir alle addisionele ure daarna gewerk; met dien verstande egter dat waar Sondag 'n „vry dag” is ten opsigte van of 'n werknemer wat gereeld 'n dagskof werk of 'n werknemer wat volgens 'n rooster omruilskofte werk en daar van sodanige werknemer vereis word om op daardie Sondag te werk, hy teen 1.6 maal die uurloon vir alle tyd op daardie Sondag gewerk, betaal moet word.

(3) (i) Waar daar van 'n werknemer vereis word om op 'n Saterdag oortyd te werk en hy aanhou werk tot op die Sondag, moet hy teen 1.3 maal die uurloon betaal word vir die eerste agt uur van sodanige oortyd gewerk en teen 1.5 maal die uurloon vir die getal ure daarna gewerk tot die gewone begintyd van die oggendskof op Sondagoggend. Vir alle addisionele ure daarna gewerk, moet daar teen 1.6 maal die uurloon betaal word.

(ii) Behoudens klousule 12 (1) (d) mag 'n werknemer hoogstens 20 uur per week oortyd werk. Waar daar langer as 20 uur per week oortyd gewerk word moet die werkgever die Raad daarvan in kennis stel.

(4) Wanneer daar van 'n werknemer wat volgens 'n rooster werk, vereis word om op sy „vry dag” te werk wanneer sodanige dag, volgens die rooster, 'n weekdag is, moet hy teen 1.3 maal sy uurloon betaal word vir die eerste agt uur gewerk en teen 1.5 maal die uurloon vir alle addisionele ure daarna gewerk tot die gewone begintyd van die werknemer se volgende skof; met dien verstande egter dat as 'n werknemer 48 uur vooraf kennis gegee is dat daar van hom vereis gaan word om op sy „vry dag” te werk en hy binne 'n tydperk van ses dae vanaf sy „vry dag”, soos dit op sy rooster voorkom, 'n ander dag vry gegee word ter vervanging daarvan, die grondslag van besoldiging vir die gewone ure van daardie skof teen die gewone loon moet wees.

(5) (i) Behoudens subparagraaf (iii) hiervan moet 'n werknemer, wanneer hy van sy werk af teruggeroep word om oortyd te werk binne agt uur nadat hy sy gewone werkure op 'n weekdag voltooi het, betaal word teen 1.3 maal sy uurloon vir die ure gewerk gedurende die onverstreke gedeelte van hierdie tydperk, en vir alle tyd gewerk ná verloop van agt uur vandat hy sy gewone werkure voltooi het tot op die gewone begintyd van sy volgende skof, teen 1.5 maal die uurloon vir die ure gewerk gedurende sodanige tydperk; met dien verstande egter dat, waar hy op 'n Sondag teruggeroep word om te werk, hy vir alle ure aldus gewerk, betaal moet word teen 1.6 maal die uurloon.

(ii) Wanneer 'n werknemer van sy huis af teruggeroep word om oortyd te werk ná verloop van agt uur of langer nadat hy sy gewone werkure op 'n weekdag voltooi het, moet hy teen 1.5 maal die uurloon betaal word vir die ure gewerk gedurende sodanige tydperk tot die begintyd van sy volgende gewone skof; met dien verstande egter dat waar hy op 'n Sondag teruggeroep word om te werk, hy vir alle ure aldus gewerk, betaal moet word teen 1.6 maal die uurloon.

(iii) Wanneer 'n werknemer van sy huis af teruggeroep word om oortyd te werk en daar nie van hom vereis word om 'n gewone skof te werk nie, moet dié werknemer vir die tyd wat hy werk, die oortydloon betaal word wat in hierdie klousule bepaal word, met 'n minimum van drie maal sy uurloon; altyd met dien verstande dat hy ophou werk voordat hy met sy volgende skof begin.

(iv) Wanneer 'n werknemer van sy huis af teruggeroep word om oortyd te werk, moet hy betaal word vanaf die tyd waarop hy geroep word.

(6) Wanneer die aard van die werksaamhede van 'n werknemer van hom vereis om, soos vooraf gereël, met sy gewone skof op 'n weekdag te begin vóór die gewone begintyd van die skof waarop hy werksaam is, moet hy teen die gewone uurloon besoldig word vanaf die vroeër begintyd totdat hy die gewone ure van sy gewone skof gewerk het, en vir alle tyd wat hy daarna aanhou werk, moet hy betaal word ooreenkomstig subklousule (1) van hierdie klousule.

(7) Wanneer 'n werknemer hom vir diens aanmeld op sy gewone skof en weens die behoeftes van die werkgever nie daardie skof voltooi nie en daar van hom vereis word om hom vir werk op 'n ander skof aan te meld, moet sodanige ander skof geag word sy gewone skof te wees en moet dié werknemer teen 1.3 maal sy gewone uurloon betaal word vir die tydperk wat hy aanvanklik gewerk het met 'n minimum betaling van drie maal sy gewone uurloon hiervoor. Wanneer 'n werknemer hom vir werk op sy gewone skof aanmeld en daar weens die behoeftes van die werkgever nie van hom vereis word om op daardie skof te begin werk nie, moet hy 'n minimum betaling van drie maal sy gewone uurloon ontvang.

(8) Ingeval 'n dagskofwerknemer op eie versoek vroeër begin werk as die gewone begintyd op Saterdag, moet 'n werknemer wat vyf dae per week werk, teen 1.3 maal sy gewone uurloon

times his ordinary hourly rate for the first eight hours worked, reckoned from the earlier starting time, and at 1.5 times his ordinary hourly rate thereafter. Similarly, a day shift employee working a six-day week, shall be paid at his ordinary hourly rate for the ordinary hours worked applicable to a Saturday and for time worked thereafter as provided for in sub-section (1) or (3) (i), as the case may be, of this section; provided that if the employee starts more than two hours earlier than the usual starting time, any time worked up to two hours earlier than the usual starting time, shall be paid for at 1.5 times the ordinary hourly rate of the employee. For the purposes of this sub-section "usual starting time" means the usual starting time on an ordinary working day.

NOTE.—For the purposes of this section, Sunday shall be deemed to commence at the usual starting time of the morning shift of such day and continue until the same time on the following day.

6. PAYMENT OF EARNINGS

- (1) (a) Except as is otherwise provided, any amount due to an employee in terms of this Agreement shall be paid weekly not later than Friday, at times to fit in with the various shifts or upon termination of employment, if this takes place before the ordinary pay day.
- (b) Each employee shall be given a statement, in duplicate, on payment, showing his total earnings, ordinary time and overtime payments, allowances and deductions. The duplicate statement will be retained by the employee.
- (2) No premium for the training of an employee shall be charged or accepted by the employer.
- (3) Except as otherwise provided in this Agreement, no deduction of any description other than the following may be made from the amounts payable in terms of this Agreement to any employee:
 - (a) Where an employee is absent from work, including absence during any unpaid holiday granted in extension of the paid holidays provided for in terms of this Agreement, a *pro rata* amount for the period of such absence;
 - (b) with the written consent of the employee, deductions for recognised sick benefit, insurance, pension funds or contributions to recognised recreation funds, or at the written request of the employee and with the concurrence of the employer, deductions in such terms and for such purposes as the employee shall prescribe in his request;
 - (c) with the written consent of the employee deductions in respect of subscriptions to a trade union which is a party to this Agreement;
 - (d) contributions to the funds of the Council in terms of section 21 of this Agreement;
 - (e) any amount paid by the employer, compelled by law, ordinance or legal process, to make payment on behalf of an employee;
 - (f) where the employer, due to clerical or accounting or administrative error, or miscalculations, pays an employee any remuneration in excess of the amount legally payable, the employer shall be entitled to recover the amount of the overpayment by deduction from subsequent wages or earnings subject to the following provisions:
 - (i) The deductions may be made from one or more payments of wages or earnings, but no one deduction may exceed 10 per cent of the wages or earnings from which it is deducted, unless at the request, and with the written consent, of the employee;
 - (ii) no such deduction shall be made from any holiday pay or holiday bonus payable under this Agreement either to the employee or to the Council, nor from any sick pay;
 - (iii) no such deduction or deductions shall be made unless the employer, in writing, notifies the employee at the time of the first deduction, and the Council within seven days of the first deduction, of the circumstances under which the overpayment was made, the amount thereof, and the amount of the proposed deduction or deductions.
- (4) Where, in any establishment or place, work is performed by employees organised in sets or teams, each employee shall be paid his earnings by the employer.

7. HOLIDAY PAY

- (1) Holiday payments provided for in this section shall be computed at the hourly rate of pay of which the employee is in

betaal word vir die eerste agt uur gewerk, gereken vanaf die vroeër begintyd, en teen 1.5 maal sy gewone uurloon daarna. Insgelyks moet 'n dagskoffwerker wat ses dae per week werk, teen sy gewone uurloon betaal word vir die gewone ure gewerk, soos op 'n Saterdag van toepassing, en vir tyd daarna gewerk, ooreenkomstig subklousule (1) of (3) (i), na gelang van die geval, van hierdie klousule; met dien verstande dat as die werknemer meer as twee uur vroeër as die gewone begintyd met sy werk begin, daar vir alle werk tot en met twee uur vroeër verrig as die gewone begintyd, betaal moet word teen 1.5 maal die gewone uurloon van die werknemer. By die toepassing van hierdie subklousule beteken „gewone begintyd” die gewone begintyd op 'n gewone werkdag.

OPMERKING.—By die toepassing van hierdie klousule word Sondag geag te begin op die gewone begintyd van die oggendskof van sodanige dag en voort te duur tot dieselfde tyd die volgende dag.

6. BETALING VAN VERDIENSTE

- (1) (a) Behoudens andersluidende bepalings moet enige bedrag wat ingevolge hierdie Ooreenkoms aan 'n werknemer verskuldig is, wekeliks aan hom betaal word en wel op of voor Vrydag en op dié tyd wat pas by die verskillende skofte, of by diensbeëindiging, as dit voor die gewone betaaldag plaasvind.
- (b) By betaling moet daar aan elke werknemer 'n staat in duplo uitgemaak, gegee word waarop sy totale verdienste, sy verdienste vir gewone tyd en vir oortydwerk, toelaes en aftrekkings gemeld word. Die duplikaatstaar moet deur die werknemer bewaar word.
- (2) Die werkgewer mag geen premie vir die opleiding van 'n werknemer vra of aanneem nie.
- (3) Behoudens andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms mag geen bedrag hoegenaamd, uitgesonderd die volgende, van die bedrae wat ingevolge hierdie Ooreenkoms aan 'n werknemer betaalbaar is, afgetrek word nie:
 - (a) Waar 'n werknemer van sy werk afwesig is en ook waar hy afwesig is gedurende verlof sonder besoldiging wat ter verlenging van sy verlof met besoldiging toegestaan is ooreenkomstig hierdie Ooreenkoms, 'n *pro rata*-bedrag vir die tydperk van sodanige afwesigheid;
 - (b) met die skriftelike toestemming van die werknemer, bedrae vir 'n erkende siektebystands-, versekerings- en pensioenfondse of bydraes tot erkende ontspanningsfondse of, op die skriftelike versoek van die werknemer en met die instemming van die werkgewer, bedrae op dié voorwaardes en vir dié doeleindes wat die werknemer in sy versoek voorskryf;
 - (c) met die skriftelike toestemming van die werknemer, bedrae ten opsigte van ledegeld van 'n vakvereniging wat 'n party by hierdie Ooreenkoms is;
 - (d) bydraes tot die fondse van die Raad ingevolge klousule 21 van hierdie Ooreenkoms;
 - (e) enige bedrag wat die werkgewer ingevolge 'n regsbeplanning, ordonnansie of regsproses ten behoeve van 'n werknemer betaal het;
 - (f) waar die werkgewer weens 'n klerklike of 'n boekhou- of 'n administratiewe fout of 'n verkeerde berekening 'n werknemer 'n besoldiging betaal het wat hoër is as die bedrag wat wettiglik betaalbaar is, is die werkgewer daarop geregtig om die bedrag aldus te veel betaal, te verhaal deur dit van latere lone of verdienste op die volgende voorwaardes af te trek:
 - (i) Die bedrae kan in een of meer paaiemente van die loon of verdienste afgetrek word, maar geen aftrekking mag meer as 10 persent van die loon of verdienste waarvan dit afgetrek word, bedra nie tensy dit geskied op die versoek en met die skriftelike toestemming van die werknemer;
 - (ii) geen bedrag mag van die verlofbesoldiging of verlofbonus wat ingevolge hierdie Ooreenkoms of aan die werknemer of aan die Raad betaalbaar is, of van siekteverlofbesoldiging afgetrek word nie;
 - (iii) geen bedrag of bedrae mag afgetrek word nie tensy die werkgewer die werknemer ten tyde van die eerste aftrekking en die Raad binne sewe dae vanaf die eerste aftrekking skriftelik verwittig van die omstandighede waaronder die bedrag te veel betaal is en die bedrag meld wat te veel betaal is en wat die bedrag van die voorgestelde aftrekking of aftrekkings sal wees.
- (4) Waar werk in 'n bedryfsinrigting of 'n plek verrig word deur werknemers wat in spanne of ploë georganiseer is, moet die werkgewer aan elke werknemer sy verdienste betaal.

7. VERLOFBSOLDIGING

- (1) Die verlofbesoldiging wat in hierdie klousule bepaal word, word bereken volgens die uurloon wat die werknemer ten opsigte

receipt in respect of his designated occupation at the date of qualification for his paid holiday; provided, however, that where the employee has relieved in higher paid occupations during his qualifying period for the paid holiday, his holiday payments shall be computed at his average hourly earnings, excluding overtime and shift allowances, calculated over the 26 weeks prior to his qualifying for the paid holiday, whichever is the higher.

(2) Each employee shall be entitled under this Agreement to three consecutive weeks' paid holiday subject to the following conditions:

- (a) The qualification for the paid holiday shall be 291 shifts, exclusive of overtime, actually worked on a six-day working week basis; provided that—
 - (i) subject to sub-paragraph (ii) hereof employment with the same employer for less than 30 shifts shall not count for the paid holiday; provided that an employee who is laid off after working 18 shifts shall be credited with the number of shifts actually worked for paid holiday purposes;
 - (ii) where an employee's service with the employer is broken in terms of (i) hereof, and he resumes work for the same employer, he shall be credited for purposes of the paid holiday with the total number of shifts worked with such employer, provided that he does not work for another employer in the interim;
 - (iii) periods of absence on account of sickness aggregating not more than 52 shifts in any one qualifying period for the paid holiday, shall count for the paid holiday, provided that the employer shall be entitled to call upon an employee for a medical certificate satisfactory to the employer in proof of cause of absence. Working days falling within any period of absence on account of an accident arising out of and in the course of the employee's employment shall count for holiday purposes, provided such accident has been admitted as falling within the provisions of the Workmen's Compensation Act, 1941, as amended, and the qualifying shifts counting for purposes of the paid holiday shall be the working days falling within any period of disablement admitted by the said Act;
 - (iv) periods of absence on the additional week's paid holiday or accumulations thereof provided for in section 8 of this Part of the Agreement shall count for purposes of the paid holiday to the extent of the number of shifts which would normally have been worked during those periods by the employee concerned;
 - (v) any employee who absents himself from work without adequate reason satisfactory to the employer shall, in respect of each shift or working day lost by him during such absence, forfeit five shifts worked towards his paid holiday qualification, with a maximum penalty of 30 shifts in any one qualifying period for the paid holiday; provided that notification of such absence is given by the employer in writing to the employee and the Council within 14 days of such absence;
 - (vi) the working days falling within any period of military training, as defined in this Agreement, shall count for holiday purposes;
 - (vii) the working days falling within any period of unpaid leave granted by the employer to the employee to attend any direct business of the Council shall count for holiday purposes;
 - (viii) any period of absence for which an employee is granted paid special leave by the employer shall count for holiday purposes.
- (b) Subject to the provisions of sub-section (4) hereof, the paid holiday shall be for one unbroken period and includes four week-ends except in those cases where the rotation shift worker's free day does not fall on the Sunday immediately prior to proceeding on the paid holiday. The employee may, however, request leave without pay for the Sunday, which is a normal rostered working day, immediately prior to proceeding on the paid holiday.
- (c) Should either Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day fall within the period of the holiday, the holiday period shall be extended by one day with full pay for each such day.
- (d) Application for the holiday shall be made by an employee at least four weeks before proceeding on the paid holiday.

van sy aangewese beroep ontvang op die datum waarop hy vir sy verlof met besoldiging kwalifiseer; met dien verstande egter dat waar die werknemer gedurende die tydperk waarin hy vir die verlof met besoldiging kwalifiseer, waargeneem het in beroepe waaraan 'n hoër besoldiging verbonde is, sy verlofbesoldiging bereken moet word volgens sy gemiddelde uurloon, uitgesonderd oortyd- en skoftoeleas, oor die 26 weke voordat hy vir die verlof met besoldiging kwalifiseer, naamlik die hoogste bedrag.

(2) Elke werknemer is ingevolge hierdie Ooreenkoms en op onderstaande voorwaardes geregtig op drie opeenvolgende weke verlof met besoldiging:

- (a) Die kwalifikasie vir die verlof met besoldiging is 291 skofte, uitgesonderd oortyd, werklik gewerk op 'n werkweekgrondslag van ses dae; met dien verstande dat—
 - (i) behoudens die bepalings van subparagraaf (ii) hiervan, diens by dieselfde werkgever vir minder as 30 skofte nie vir die verlof met besoldiging tel nie; met dien verstande dat 'n werknemer wat tydelik buite werk gestel word nadat hy 18 skofte gewerk het, vir die doeleindes van die verlof met besoldiging gekrediteer moet word met die getal skofte wat hy werklik gewerk het;
 - (ii) waar 'n werknemer se diens by die werkgever onderbreek word soos in (i) hiervan bepaal en hy weer by dieselfde werkgever begin werk, hy vir die doeleindes van die verlof met besoldiging gekrediteer moet word met die totale getal skofte wat hy by sodanige werkgever gewerk het mits hy intussen nie vir 'n ander werkgever gewerk het nie;
 - (iii) tydperke van afwesigheid weens siekte, wat altesaam hoogstens 52 skofte in 'n bepaalde kwalifiserende tydperk vir die verlof met besoldiging beloop, vir sodanige verlof met besoldiging moet tel; met dien verstande dat die werkgever daarop geregtig is om van 'n werknemer te vereis om 'n doktersertifikaat wat vir die werkgever aanneemlik is, voor te lê as bewys van die oorsaak van sy afwesigheid. Werkdae wat val binne 'n tydperk van afwesigheid weens 'n ongeluk wat ontstaan het uit en in die loop van die werknemer se werk, moet vir verlofdoeleindes tel mits daar erken is dat sodanige ongeluk binne die bepalings van die Ongevallewet, 1941, soos gewysig, val, en die kwalifiserende skofte wat vir die doeleindes van die verlof met besoldiging tel, is die werkdae binne enige tydperk van ongeskiktheid wat ooreenkomstig die bepalings van genoemde Wet erken word;
 - (iv) tydperke van afwesigheid op die addisionele week verlof met besoldiging, of ophopings daarvan, wat in klousule 8 van hierdie Deel van die Ooreenkoms bepaal word, vir die doeleindes van die verlof met besoldiging tel vir sover dit die getal skofte betref wat die betrokke werknemer gewoonlik gedurende daardie tydperk sou gewerk het;
 - (v) enige werknemer wat sonder 'n rede wat vir die werkgever aanneemlik is, van sy werk af wegbly, ten opsigte van elke skof of werkdag wat hy gedurende sodanige afwesigheid verloor, vyf skofte verbeur wat hy as kwalifikasie vir sy verlof met besoldiging gewerk het, maar dat die maksimum straf in 'n bepaalde kwalifiserende tydperk vir die verlof met besoldiging, 30 skofte is; met dien verstande dat die werkgever binne 14 dae vanaf sodanige afwesigheid skriftelik kennis daarvan aan die werknemer en die Raad moet gee;
 - (vi) die werkdae binne 'n tydperk van militêre opleiding soos in hierdie Ooreenkoms omskryf, vir verlofdoeleindes tel;
 - (vii) die werkdae binne 'n tydperk van verlof sonder besoldiging, wat die werkgever aan die werknemer verleen om sake van die Raad te behartig, vir verlofdoeleindes tel;
 - (viii) 'n tydperk van afwesigheid waarvoor die werkgever spesiale verlof met besoldiging aan 'n werknemer verleen, vir verlofdoeleindes tel.
- (b) Behoudens subklousule (4) hiervan moet die verlof met besoldiging oor 'n ononderbroke tydperk strek en vier naweke insluit, behalwe in daardie gevalle waar die wisselskofwerker se vry dag nie op die Sondag onmiddellik voordat sy verlof met besoldiging begin, val nie. Waar die Sondag onmiddellik voor die begin van die werknemer se verlof met besoldiging 'n gewone werkdag volgens die rooster is, mag die werknemer egter verlof sonder besoldiging vir sodanige Sondag vra.
- (c) Indien Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Gelofte dag, Kersdag of Nuwejaarsdag binne die tydperk van die verlof val, moet die verloftydperk ten opsigte van elke sodanige dag met een dag met volle besoldiging verleng word.
- (d) 'n Werknemer moet minstens vier weke voordat hy sy verlof met besoldiging neem, aansoek daarom doen.

- (e) The holiday shall be granted by the employer so as to commence within a period of four months after due date.
- (f) An employee shall be entitled to, and shall take his paid holiday within a period of four months after due date, unless exemption be granted by the Council.
- (g) No employee shall engage in any employment for gain during the period of his paid holiday.

(3) When an employee is about to take his paid holiday, the moneys payable to him for the purposes thereof shall be paid to him in cash by the employer on his ceasing work to go on holiday.

- (4) (i) On each occasion that an employee, other than an apprentice, qualifies for three weeks' paid holiday in terms of sub-section (2) hereof, he may accumulate one week of such paid holiday, provided that the amount of such accumulated paid holiday standing to his credit shall at no time exceed two weeks.
- (ii) The accumulated paid holiday shall not be taken in conjunction with any normal paid holiday except with the express agreement of the employer.
- (iii) Applications for such accumulated paid holiday or portions thereof shall be submitted in good time, and the granting of such applications shall be at the complete discretion of the employer, depending on whether suitable arrangements can be made for the performance of the applicant's duties during his absence, provided that such accumulated paid holiday shall not become forfeit.
- (iv) Accumulated paid holiday shall not be granted for a portion of any working day.
- (v) Payment of the accumulated paid holiday shall be made on the basis that one week's accumulated paid holiday is equivalent to 46 ordinary hours, or if a lesser number of ordinary hours are normally worked per week, on the basis of those lesser number of hours. Payment for periods of accumulated paid holiday of less than one week shall be made according to the number of ordinary hours normally worked on the day or days on which leave is granted. In no event, however, shall an employee receive more than the equivalent of the normal ordinary hours for one week for any one week's accumulated paid holiday no matter whether such paid holiday be taken in one unbroken period or in periods of less than one week.
- (vi) The rate of pay at which accumulated paid holiday shall be paid shall be that of which the employee was in receipt at date of qualification for such paid holiday.
- (vii) Periods of absence on accumulated paid holiday granted in terms hereof shall not count as qualifying shifts for the paid holiday provided for in sub-section (2) hereof.
- (viii) Any holiday bonus payable in terms of section 9 of Part I of this Agreement, shall not be accumulated and carried forward with any accumulated paid holiday, but shall be paid to the employee when he qualifies for and proceeds on the normal paid holiday for the year of qualification.

(5) When the employment of an employee terminates before he becomes entitled to a paid holiday in terms of sub-section (2) of this section, he shall be credited with the proportionate number of shifts worked. The employer shall furnish the employee at the time he leaves his service with a voucher drawn up in a form acceptable to the Council setting out the number of shifts which count for holiday purposes, and immediately forward to the Secretary of the Regional Council the money equivalent of the holiday to which the employee is so entitled, computed as provided for in sub-section (1) of this section, less any deduction compelled by law for Income Tax.

(6) When an employee dies or is, in the course of his work incapacitated from continuing at his occupation, the amount which is due in respect of holiday pay shall be payable to his estate or himself as the case may be.

- (7) (a) After not less than 49 weeks have elapsed reckoned from the date on which the period of employment covered by the voucher commenced, any employee who has been furnished with a voucher in terms of sub-section (5) of this section and is no longer employed in the Industry shall be entitled, subject to paragraph (b) of this sub-section, on presenting the voucher to the Council in the region of origin, to payment thereon of any unpaid balance standing to his credit in the books of the Council.

- (e) Die werkgewer moet die verlof so verleen dat dit begin binne 'n tydperk van vier maande vanaf die datum waarop dit verskuldig geword het.
- (f) Tensy die Raad vrystelling verleen het, is 'n werknemer daarop geregtig en moet hy sy verlof met besoldiging neem binne 'n tydperk van vier maande vanaf die datum waarop dit verskuldig geword het.
- (g) 'n Werknemer mag nie londende werk gedurende die tydperk van sy verlof met besoldiging verrig nie.

(3) Wanneer 'n werknemer op die punt staan om sy verlof met besoldiging te neem, moet die geld wat vir die doeleindes daarvan aan hom betaalbaar is, deur die werkgewer in kontant aan hom betaal word sodra hy ophou werk om sy verlof te neem.

- (4) (i) By elke geleentheid waarop 'n werknemer, uitgesonderd 'n vakleerling, kragtens subartikel (2) hiervan kwalifiseer vir drie weke verlof met besoldiging, mag hy een week van sodanige verlof met besoldiging laat oploop; met dien verstande dat die verlof met besoldiging wat aldus opgeloopt het en waarmee hy gekrediteer is, nooit meer as twee weke mag wees nie.
- (ii) Die opgelope verlof met besoldiging mag nie saam met 'n gewone verlof met besoldiging geneem word nie behalwe met die uitdruklike toestemming van die werkgewer.
- (iii) Aansoeke om sodanige opgelope verlof met besoldiging of 'n gedeelte daarvan moet betyds ingedien word, en die toestaan van sodanige aansoeke geskied uitsluitlik na goedvinde van die werkgewer en hang daarvan af of geskikte reëlins getref kan word vir die verrigting van die applikant se werksaamhede gedurende sy afwesigheid; met dien verstande dat sodanige opgelope verlof met besoldiging nie verbeur mag word nie.
- (iv) Opgelope verlof met besoldiging word nie vir 'n gedeelte van 'n werkdag verleen nie.
- (v) Betaling vir die opgelope verlof met besoldiging vind plaas op die grondslag dat een week se opgelope verlof met besoldiging gelyk is aan 46 gewone ure of, as 'n kleiner getal gewone ure gewoonlik per week gewerk word, op grondslag van daardie kleiner getal ure. Betaling vir tydperke van opgelope verlof met besoldiging vir minder as een week vind plaas volgens die getal gewone ure wat gewoonlik gewerk word op die dag of dae waarop verlof verleen word. 'n Werknemer mag egter nooit meer as die ekwivalent van die gewone ure vir een week ten opsigte van een week se opgelope verlof met besoldiging ontvang nie, afgesien daarvan of sodanige verlof met besoldiging vir een ononderbroke tydperk of vir tydperke van minder as een week geneem word.
- (vi) Betaling vir opgelope verlof met besoldiging moet plaasvind volgens die besoldiging wat die werknemer ontvang het op die datum waarop hy vir sodanige verlof met besoldiging kwalifiseer.
- (vii) Tydperke van afwesigheid as gevolg van opgelope verlof met besoldiging wat ooreenkomstig hierdie bepalings toegestaan word, tel nie as kwalifiserende skofte vir die verlof met besoldiging wat in subklousule (2) hiervan bepaal word nie.
- (viii) Geen verloffbonus wat ingevolge klousule 9 van Deel I van hierdie Ooreenkoms betaalbaar is, mag oploop en saam met opgelope verlof met besoldiging oorgedra word nie maar moet aan die werknemer betaal word wanneer hy kwalifiseer vir, en met die gewone verlof met besoldiging gaan vir die jaar waarin hy daarvoor gekwalifiseer het.

(5) Wanneer die diens van 'n werknemer eindig voordat hy kragtens subklousule (2) van hierdie klousule geregtig geword het op 'n verlof met besoldiging, moet hy gekrediteer word met die proporsionele getal skofte wat hy gewerk het. Die werkgewer moet, wanneer die werknemer sy diens verlaat, sodanige werknemer voorsien van 'n bewysstuk wat opgestel is in 'n vorm wat vir die Raad aanneemlik is en waarin die getal skofte gemeld word wat vir verloffdoeleindes tel, en sodanige werkgewer moet die geldekwivalent van die verlof waarop die werknemer aldus geregtig is, bereken volgens die bepalings van subklousule (1) van hierdie klousule, min aftrekkings ingevolge die Inkomstebelastingwet, onmiddellik aan die Sekretaris van die Streekraad stuur.

(6) Wanneer 'n werknemer te sterwe kom of in die loop van sy werk ongeskik raak om sy beroep voort te sit, is die bedrag wat ten opsigte van verloffbesoldiging verskuldig is, aan sy boedel of aan homself, na gelang van die geval, betaalbaar.

- (7) (a) Na verloop van minstens 49 weke gereken vanaf die aanvangsdatum van die dienstydperk wat deur die bewysstuk gedek word, is 'n werknemer wat ooreenkomstig subklousule (5) van hierdie klousule van 'n bewysstuk voorsien is en wat nie meer in die Nywerheid werksaam is nie, behoudens paragraaf (b) van hierdie subklousule, geregtig om, by aanbieding van die bewysstuk by die Raad in die streek van herkoms, besoldiging daarop te ontvang van enige onbetaalde saldo waarmee hy in die boeke van die Raad gekrediteer is.

(b) Any voucher issued to an employee in terms of sub-section (5) of this section shall be valid for a period of two years from the date of the last shift worked by such employee, and amounts standing to the credit of an employee in the books of the Council shall on the expiration of such period accrue to the funds of the Council; amounts so accruing to the Council shall be credited to a Fund designated "The Trust Fund Advances Fund" from which the Council in its absolute discretion may—

(aa) advance to employees the money equivalent of the paid holiday entitlement forwardable to the Council in terms of sub-section (5) of this section and/or the money equivalent of the holiday bonus entitlement forwardable to the Council in terms of section 9 of this Part of the Agreement, as the case may be; or

(bb) pay to employees in whole or in part the money equivalent of any paid holiday and/or holiday bonus entitlement in cases where such moneys or part thereof would otherwise be lost to employees by reason of the insolvency or liquidation of the employer, provided—

(i) that any amounts accruing to the Council in terms of paragraph (b) of this sub-section as the Council may regard as being in excess of a sufficient reserve in the Trust Fund Advances Fund may be accrued to the Council Funds, but shall not be accrued to the Trust Fund Advances Fund or to Council Funds until a further period of six months has elapsed after the expiration of the two-year period and any claims presented during such six-month period shall be paid by the Council; and

(ii) the Council shall consider any claim that may be made by any employee, after the expiration of such six-month period, and may in its discretion make *ex-gratia* payment from the Trust Fund Advances Fund (or from such amounts accrued to Council funds in the event of the depletion of the Trust Fund Advances Fund) to such employees as are referred to herein.

(8) Except as otherwise provided herein, employment for purposes of this section shall be deemed to commence from the date on which an employee enters the employer's service or, whichever is the later, the date on which he last became entitled to a paid holiday.

(9) The Council may make reciprocal arrangements with any other industry for the interchange of holiday pay vouchers to the benefit of the employees leaving the industry.

8. ADDITIONAL HOLIDAY PAY

(1) Subject to sub-section (3) hereof, an employee qualifying after the date of coming into operation of this Agreement for his tenth or subsequent consecutive paid holiday deriving from continuous employment with the same employer as provided for in terms of section 7 (2) of Part I of this Agreement shall, at that date and each year thereafter, whilst in the employ of the same employer, be entitled to an extra week's paid holiday at the employer's convenience or to the equivalent value thereof: Provided that by mutual arrangement between the employer and employee—

(i) the paid holiday referred to in section 7 (2) of Part I of this Agreement may be extended by an extra week; or

(ii) the extra week's paid holiday may be deferred from the year of qualification and accumulated by the employee up to a maximum of three such extra weeks' paid holiday.

(2) Whenever the employer and employee come to the arrangement provided for in sub-section (1) (ii) and the employee has qualified for one, two or three such extra weeks' paid holiday (hereinafter referred to as "the long service accumulated paid holiday") the employer shall grant and the employee shall take the long service accumulated paid holiday when he is given and takes the paid holiday provided for in section 7 (2) of this Part of the Agreement, unless as may be, the employer and employee agree to the long service accumulated paid holiday being taken at a different time; provided that the employer shall in any case enable the employee to take the long service accumulated paid

(b) 'n Bewysstuk wat ingevolge subklousule (5) van hierdie klousule aan 'n werknemer uitgereik is, is geldig vir 'n tydperk van twee jaar vanaf die datum waarop sodanige werknemer sy laaste skof gewerk het, en die bedrae waarmee 'n werknemer in die boeke van die Raad gekrediteer is, val by verstryking van sodanige tydperk aan die fondse van die Raad toe; bedrae wat aldus aan die Raad toeval, moet gekrediteer word aan 'n fonds genoem „Die Trustfonds se Voorskot-fonds" waaruit die Raad na sy absolute goeddunke—

(aa) aan werknemers die geldekwivalent kan voorskiet van die verlof met besoldiging waarop hulle geregtig is en wat aan die Raad gestuur moet word ingevolge subklousule (5) van hierdie klousule en/of die geldekwivalent of die verlofbonus waarop hulle geregtig is en wat gestuur moet word aan die Raad ingevolge klousule 9 van hierdie Deel van die Ooreenkoms, na gelang van die geval; of

(bb) aan die werknemer in geheel of gedeeltelik die geldekwivalent kan betaal van enige verlof met besoldiging en/of verlofbonus waarop hy geregtig is in gevalle waar sodanige geld of gedeelte daarvan andersins vir die werknemers verlore sou gewees het as gevolg van die insolvensie of likwidasie van die werkgever, met dien verstande—

(i) dat alle bedrae wat aan die Raad toeval ingevolge paragraaf (b) van hierdie subklousule wat die Raad kan beskou as meer as 'n voldoende reserwe in die Trustfonds se Voorskotfonds aan die Raadsfonds kan toeval, maar nie aan die Trustfonds se Voorskotfonds of aan die Raadsfonds mag toeval nie totdat 'n verdere tydperk van ses maande verstryk het ná die verloop van die tweejaartydperk en alle eise wat gedurende sodanige sesmaandetydperk ingedien word, deur die Raad betaal moet word; en

(ii) dat die Raad alle eise moet oorweeg wat deur 'n werknemer ingedien word ná verstryking van sodanige sesmaandetydperk, en na goedvinde 'n *ex-gratia*-betaling uit die Trustfonds se Voorskotfonds kan doen (of uit bedrae wat aan die Raadsfonds toeval het in geval van uitputting van die Trustfonds se Voorskotfonds) aan dié werknemers wat hierin bedoel word.

(8) Behoudens andersluidende bepalings hierin vervat, word diens vir die toepassing van hierdie klousule geag te begin vanaf die datum waarop 'n werknemer by die werkgever in diens tree of die datum waarop hy laas met verlof met besoldiging geregtig geword het, nl. die jongste datum.

(9) Die Raad kan wedersydse reëlings met enige ander nywerheid tref vir die uitruiling van verlofbetalorders ten gunste van die werknemers wat die Nywerheid verlaat.

8. ADDISIONELE VERLOFBESOLDIGING

(1) Behoudens subklousule (3) hiervan, is 'n werknemer wat ná die inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms vir sy tiende of daaropvolgende verlof met besoldiging kwalifiseer as gevolg van ononderbroke diens by dieselfde werkgever soos in klousule 7 (2) van Deel I van hierdie Ooreenkoms bepaal, op daardie datum en elke jaar daarna, terwyl hy in diens van dieselfde werkgever is, geregtig op 'n ekstra week verlof met besoldiging wat toegestaan moet word soos dit die werkgever pas, of op die ekwivalente waarde daarvan; met dien verstande dat, by wyse van 'n onderlinge reëling tussen die werkgever en die werknemer—

(i) die verlof met besoldiging soos bedoel in klousule 7 (2) van Deel I van hierdie Ooreenkoms, met 'n ekstra week verleng kan word; of

(ii) die ekstra week verlof met besoldiging vanaf die jaar waarin die werknemer daarvoor kwalifiseer, uitgestel kan word en die werknemer dit kan laat ooploop tot 'n maksimum van drie sodanige ekstra weke verlof met besoldiging.

(2) Wanneer die werkgever en die werknemer tot die ooreenkoms geraak het soos in subklousule (1) (ii) bepaal en die werknemer gekwalifiseer het vir een, twee of drie sodanige ekstra weke verlof met besoldiging (hieronder die „opgelope langdiensverlof met besoldiging" bedoel), moet die werkgever die opgelope langdiensverlof met besoldiging toestaan en moet die werknemer dit neem wanneer die verlof met besoldiging in klousule 7 (2) van hierdie Deel van die Ooreenkoms bepaal, aan hom toegestaan word en hy dit neem, tensy, soos wel kan gebeur, die werkgever en die werknemer akkoord gaan dat die opgelope langdiensverlof met besoldiging op 'n ander tyd geneem word; met dien verstande dat die werkgever die werknemer in elk geval in staat moet stel om die opgelope langdiensverlof met besoldiging

holiday in the period before he next qualifies for a paid holiday, and if the employee fails to take the long service accumulated paid holiday within such period his title thereto shall cease.

(3) Where an employee qualifying for this tenth paid holiday in terms of sub-section (1) was in the employ of the employer concerned for part only of the qualifying period for the first paid holiday, he shall be entitled to a proportion of the extra week's paid holiday or the equivalent value thereof *pro rata* to the holiday qualification completed with that employer in respect of the first paid holiday. On qualification for any subsequent consecutive paid holiday, the provisions of sub-sections (1) and (2) of this section shall *mutatis mutandis* apply.

(4) Whenever the employment terminates of an employee who has become entitled to, but has not yet received the equivalent value of the additional paid holiday provided for in this section, he shall be paid upon his employment so terminating for such extra paid holiday as he has qualified for and not received.

9. HOLIDAY BONUS

For the purposes of this section "holiday qualification" shall be the qualification for the paid holiday prescribed in section 7 of this Part of the Agreement.

(1) Subject to sub-section (4) hereof, whenever an employee qualifies for and proceeds on paid holiday he shall receive a holiday bonus of not less than R100.

(2) Whenever the employment of an employee terminates before he becomes entitled to a paid holiday, the employee shall be credited with a share of the bonus proportionate to the number of shifts credited to him for holiday purposes. The employer shall enter the amount thereof on the voucher to be furnished to the employee setting out the number of shifts which count for holiday purposes and immediately forward the money equivalent of the bonus to the Secretary of the Regional Council together with the money equivalent of the paid holiday entitlement.

(3) Whenever the money equivalent of the holiday bonus is remitted to the Council in terms of sub-section (2), the provisions of sub-sections (6) and (7) of section 7 and of section 10 of this Part of the Agreement relating to the money equivalent of the paid holiday entitlement shall *mutatis mutandis* apply.

(4) This section shall not apply to apprentices in their first, second, third and fourth year of apprenticeship, and employees employed in the occupations scheduled under sub-sections (2), (3), (4) and (5) of section 1 of Part IV of this Agreement and they shall not be entitled to qualify for or receive this holiday bonus.

(5) No bonus shall be credited for periods of employment which in terms of section 7 (2) (a) (i) of this Part of the Agreement do not count towards the paid holiday.

10. PAYMENT DURING UNEMPLOYMENT

(1) Whenever an employee is unemployed and the period of unemployment between one engagement and another is more than six days, an employee on presenting his voucher or vouchers to the Council shall be entitled during each week of unemployment to payment from the amount standing to his credit of such sum as may be determined by the Council from time to time or, whichever is the lesser, the amount standing to his credit; provided that unless the amount standing to his credit is a lesser amount, the sum an employee shall be entitled to receive under this section shall not be less than half of the ordinary weekly remuneration he was receiving when unemployment started. Should the employee obtain employment before the amount standing to his credit is exhausted, the unpaid amount shall remain to his credit in the books of the Council and shall be available to him either when he next qualifies for the paid holiday or becomes unemployed for a longer period than six days.

(2) An employee claiming and receiving payment in terms of sub-section (1) shall, on obtaining further employment in the Industry, commence to qualify for the paid holiday as from the date of such employment; provided that if there is any unclaimed balance standing to his credit in terms of sub-section (1), the paid holiday equivalent of such balance shall be credited to him.

11. PAYMENT OF CERTAIN PUBLIC HOLIDAYS

(1) Subject to sub-section (5) hereof, Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day and New Year's Day shall be paid holidays.

te neem gedurende die tydperk vóór hy vir sy daaropvolgende verlof met besoldiging kwalifiseer, en as die werknemer versuim om die opgelope langdiensverlof met besoldiging binne sodanige tydperk te neem, sy reg daarop vervel.

(3) Waar 'n werknemer wat vir sy tiende verlof met besoldiging ingevolge subklousule (1) kwalifiseer, vir slegs 'n gedeelte van die kwalifiserende tydperk vir die eerste verlof met besoldiging in diens van die betrokke werkgewer was, is hy geregtig op dié gedeelte van die ekstra week verlof met besoldiging of op die ekwivalente waarde daarvan wat in verhouding staan tot die verlofkwalfikasietydperk wat hy ten opsigte van die eerste verlof met besoldiging by daardie werkgewer voltooi het. By kwalifisering vir daaropvolgende verlof met besoldiging is die bepaling van subklousules (1) en (2) van hierdie klousule *mutatis mutandis* van toepassing.

(4) By beëindiging van die diens van 'n werknemer wat geregtig geword het op die ekwivalente waarde van die addisionele verlof met besoldiging wat in hierdie klousule bepaal word maar dit nog nie ontvang het nie, moet hy, wanneer sy dienste aldus beëindig word, vir dié ekstra verlof met besoldiging betaal word waarvoor hy gekwalifiseer het maar wat hy nog nie ontvang het nie.

9. VERLOFBONUS

By die toepassing van hierdie klousule beteken „verlofkwalfikasie" die kwalifikasie vir die verlof met besoldiging voorgeskryf in klousule 7 van hierdie Deel van die Ooreenkoms.

(1) Behoudens subklousule (4) hiervan, moet 'n werknemer, wanneer hy kwalifiseer vir en met verlof met besoldiging gaan, 'n verlofbonus van minstens R100 ontvang.

(2) Wanneer die diens van 'n werknemer beëindig word voordat hy geregtig geword het op verlof met besoldiging moet sodanige werknemer gekrediteer word met 'n deel van die bonus wat eweredig is aan die getal skofte waarmee hy vir verlofdoeleindes gekrediteer is. Die werkgewer moet die bedrag daarvan inskryf op die bewys wat aan die werknemer oorhandig moet word en wat die getal skofte meld wat vir verlofdoeleindes tel, en die werkgewer moet die geldekwivalent van die bonus onmiddellik aan die Sekretaris van die Streekraad stuur tesame met die geld-ekwivalent van die verlof met besoldiging waarop die werknemer geregtig is.

(3) Wanneer die geldekwivalent van die verlofbonus ooreenkomstig die bepaling van subklousule (2) aan die Raad gestuur word, is die bepaling van subklousules (6) en (7) van klousule 7 en klousule 10 van hierdie Deel van die Ooreenkoms, wat op die geldekwivalent van die verlof met besoldiging waarop die werknemer geregtig is, betrekking het, *mutatis mutandis* van toepassing.

(4) Hierdie klousule is nie van toepassing nie op vakleerlinge in hul eerste, tweede, derde en vierde leerjaar, en ook nie op werknemers in diens in die beroepe ingelys in subklousules (2), (3), (4) en (5) van klousule 1 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms nie en hulle is nie geregtig om hierdie verlofbonus te ontvang of daarvoor te kwalifiseer nie.

(5) Geen werknemer word vir tydperke diens wat ingevolge klousule 7 (2) (a) (i) van hierdie Deel van die Ooreenkoms nie vir vakansie met besoldiging tel, gekrediteer nie.

10. BESOLDIGING GEDURENDE WERKLOOSHEID

(1) Wanneer 'n werknemer werkloos is en die tydperk van werkloosheid tussen die een werk en die ander langer as ses dae duur, is sodanige werknemer by aanbieding van sy bewys of bewyse aan die Raad gedurende elke week waarin hy werkloos is, geregtig op besoldiging uit die bedrag waarmee hy gekrediteer is, van dié bedrag wat die Raad van tyd tot tyd mag vasstel of die bedrag waarmee hy gekrediteer is, naamlik die kleinste; met dien verstande dat, tensy die bedrag waarmee hy gekrediteer is, kleiner is, die bedrag waarop 'n werknemer kragtens hierdie klousule geregtig is, nie minder mag wees nie as die helfte van die gewone weekloon wat hy ontvang het toe hy werkloos geword het. Indien die werknemer weer werk kry voordat die bedrag waarmee hy gekrediteer is, uitgeput is, bly die onbetaalde bedrag in sy krediet staan in die boeke van die Raad en is dit vir hom beskikbaar of wanneer hy weer vir die verlof met besoldiging kwalifiseer of wanneer hy vir 'n langer tydperk as ses dae werkloos word.

(2) 'n Werknemer wat besoldiging kragtens subklousule (1) eis en dit ontvang, begin, sodra hy weer werk in die Nywerheid kry, vir die verlof met besoldiging kwalifiseer vanaf die datum van sodanige indienstreding; met dien verstande dat, indien daar ooreenkomstig subklousule (1) 'n onopgeëiste saldo in sy krediet bly staan, hy gekrediteer moet word met die verlof-ekwivalent van sodanige saldo.

11. BESOLDIGING VIR SEKERE OPENBARE VAKANSIEDAE

(1) Behoudens subklousule (5) hiervan, is Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Gelofte- en Kersdag en Nuwejaarsdag vakansiedae met besoldiging.

(2) Subject to the provisions of sub-section (5) hereof, if an employee does not work on Good Friday, Ascension Day, the Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day, he shall be paid at his ordinary hourly rate for the ordinary working hours for that day of the week; provided that whenever the Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day falls on a Saturday, an employee who does not work on such day shall be paid at his ordinary hourly rate for the number of hours he would have been paid if the holiday had fallen within the period Monday to Friday inclusive.

(3) The provisions of sub-section (2) shall not apply to an employee who is on the paid holiday provided for in this Part of the Agreement.

(4) Whenever an employee works on Good Friday, Ascension Day, the Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day, he shall be paid at his ordinary hourly rate for the number of hours payable in terms of sub-section (2) hereof to an employee who does not work on such day, and shall be paid in addition at 1.3 times the hourly rate for time worked up to the said number of hours; thereafter, he shall be paid at 2.5 times the hourly rate until the usual starting time next day.

(5) Whenever an employee working to a roster has a roster free day falling on a paid public holiday, his next normal shift following such holiday shall be deemed to be the paid public holiday, and payment for such day shall be made in accordance with sub-section (2) or (4) of this section, as the case may be.

NOTE: For the purposes of this section, Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day and New Year's Day shall be deemed to commence at the usual starting time of the morning shift of such days and continue until the same time on the following day.

12. SHIFT WORK ALLOWANCES FOR AFTERNOON AND NIGHT SHIFTS

(1) Employees working rotation shift work shall be paid a shift work allowance in accordance with the following:

(a) Afternoon Shift.—For work ordinarily performed on the usual afternoon shift of the employee concerned, payment of a shift work allowance shall be made calculated as follows:

Total number of hours worked multiplied by hourly rate (excluding personal allowance) multiplied by 5 per cent.

(b) Night Shift.—For work ordinarily performed on the usual night shift of the employee concerned, payment of a shift work allowance shall be made calculated as follows:

Total number of hours worked multiplied by hourly rate (excluding personal allowance) multiplied by 10 per cent.

(c) When an employee on rotation shift work works a double shift or portion thereof which falls on either the usual afternoon or night shifts or works afternoon or night shift on his normal free day, the shift work allowance for such additional hours shall be calculated at the percentage rate applicable to the particular shift or portion thereof as outlined above.

(d) When it is found necessary to change the usual system of rotation shifts to a basis of two twelve-hour shifts per working day, payment of a shift work allowance during such period shall be made as follows:

During the first twelve-hour shift on any day, payment of a shift work allowance shall be made for the last four hours of such shift calculated in the same manner as prescribed in sub-section (1) (a).

During the second twelve-hour shift on any day payment of a shift work allowance shall be made for the first four hours of such shift calculated as prescribed in sub-section (1) (a), and payment of a shift work allowance for the last eight hours of such shift calculated as prescribed in sub-section (1) (b).

(2) No shift work allowance shall be paid to an employee during any period he is away from duty for any reason whatsoever.

(3) Shift work allowance shall only be payable to employees when working weekly rotation shift work on either afternoon or night shift.

13. TRAVELLING AND SUBSISTENCE ALLOWANCE

(1) Where work is done away from the employer's establishment or the employee's usual working place necessitating travelling, the employee sent to do such work shall be provided with second class rail accommodation except over suburban lines where the accommodation shall be first class, or other suitable transport to and from the job; provided that third class rail accommoda-

(2) Behoudens subklousule (5) hiervan moet 'n werknemer wat nie op Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag werk nie, sy gewone uurloon betaal word vir die gewone werkdag vir daardie dag van die week; met dien verstande dat wanneer Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag op 'n Saterdag val, 'n werknemer wat nie op so 'n dag werk nie, besoldig moet word teen sy gewone uurloon vir die getal ure waarvoor hy besoldig sou gewees het as die vakansiedag binne die tydperk van Maandag tot en met Vrydag geval het.

(3) Die bepaling van subklousule (2) is nie van toepassing nie op 'n werknemer wat met verlof met besoldiging is soos in hierdie Deel van die Ooreenkoms bepaal.

(4) Wanneer 'n werknemer op Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag werk, moet hy teen sy gewone uurloon besoldig word vir die getal ure wat ooreenkomstig subklousule (2) hiervan betaalbaar is aan 'n werknemer wat nie op so 'n dag werk nie, en daarenbovens moet daar aan hom 1.3 maal die uurloon betaal word vir die tyd tot en met genoemde getal ure gewerk; daarna moet hy teen 2.5 maal die uurloon besoldig word tot op die gewone begintyd die daaropvolgende dag.

(5) Wanneer 'n werknemer wat volgens 'n rooster werk, volgens daardie rooster 'n vry dag het wat op 'n openbare vakansiedag met besoldiging val, word sy eerste gewone skof wat op sodanige vakansiedag volg, geag die openbare vakansiedag met besoldiging te wees, en besoldiging vir sodanige dag moet plaasvind ooreenkomstig subklousule (2) of (4) van hierdie klousule, na gelang van die geval.

OPMERKING.—By die toepassing van hierdie klousule word Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag en Nuwejaarsdag geag te begin op die gewone begintyd van die oggendskof van sodanige dae en voort te duur tot dieselfde tyd op die daaropvolgende dag.

12. SKOFWERKTOELAES VIR NAMIDDAG- EN NAGSKOFTE

(1) Werknemers wat wisselskofwerk verrig, moet 'n skofwerktoelae ooreenkomstig die volgende bepalinge betaal word:

(a) Namiddagskof.—Vir werk wat gewoonlik op die gewone namiddagskof van die betrokke werknemer verrig word, moet daar 'n skofwerktoelae betaal word wat soos volg bereken moet word:

Totale getal ure gewerk, vermenigvuldig met die uurloon (uitgesonderd persoonlike toelae), vermenigvuldig met 5 persent.

(b) Nagskof.—Vir werk wat gewoonlik op die gewone nagskof van die betrokke werknemer verrig word, moet daar 'n skofwerktoelae betaal word wat soos volg bereken moet word:

Totale getal ure gewerk, vermenigvuldig met die uurloon (uitgesonderd persoonlike toelae), vermenigvuldig met 10 persent.

(c) Wanneer 'n werknemer wat wisselskofwerk verrig, 'n dubbelskof of 'n gedeelte daarvan werk wat of in die gewone namiddagskof of in die nagskof val, of wanneer hy die namiddagskof of die nagskof op sy gewone vry dag werk, moet die skofwerktoelae vir sodanige addisionele ure bereken word teen die persentasie wat op die bepaalde skof of op 'n gedeelte daarvan, soos hierbo uiteengesit, van toepassing is.

(d) Wanneer dit nodig gevind word om die gewone wisselskofstelsel te verander in 'n grondslag van twee skofte van 12 uur elk per werkdag, moet die besoldiging vir 'n skofwerktoelae gedurende sodanige tydperk soos volg plaasvind:

Gedurende die eerste twaalfuurskof op 'n dag, moet daar vir die laaste vier uur van sodanige skof 'n skofwerktoelae betaal word bereken soos voorgeskryf in subklousule (1) (a).

Gedurende die tweede twaalfuurskof op 'n dag moet daar vir die eerste vier uur van sodanige skof 'n skofwerktoelae betaal word bereken soos voorgeskryf in subklousule (1) (a) en moet daar vir die laaste agt uur van sodanige skof 'n skofwerktoelae betaal word bereken soos voorgeskryf in subklousule (1) (b).

(2) Geen skofwerktoelae word aan 'n werknemer betaal nie solank hy om enige rede, van watter aard ook al, van sy werk afwesig is.

(3) 'n Skofwerktoelae is aan werknemers betaalbaar alleenlik wanneer hulle hul weeklikse wisselskofwerk op of die namiddagskof of die nagskof verrig.

13. REIS- EN VERBLYFTOELAE

(1) Wanneer werk elders as in die werkgewer se bedryfsinrigting of by die werknemer se gewone werkplek verrig moet word wat meebring dat daar gereis moet word, moet die werknemer wat gestuur word om sodanige werk te verrig, voorsien word van 'n spoorwegreiskaartjie, tweede klas, uitgesonderd vir reise oor voorstedelike lyne, waar daar in die eerste klas gereis moet word, of met geskikte vervoer na en van die werk; met dien verstande

tion may be provided in the case of employees for whom conditions of employment are set out in Part II of this Agreement.

(2) Where an employee is required to travel in terms of sub-section (1) hereof, he shall be paid at ordinary rates during ordinary hours of work, and at half rates outside of ordinary hours of work, pay in any circumstances not to exceed 12 hours ordinary pay per cycle of 24 hours or part thereof reckoned from the time the journey commences; provided that an employee who has been working on the day on which the journey commences shall be entitled to receive only up to a maximum of 12 hours full pay which shall include the wages earned by him in respect of such day, and for purposes of any further payment in terms of this sub-section each cycle of 24 hours shall be reckoned from the time at which the employee started work on his normal shift.

(3) An employee shall be paid for meals and bed on the train.

(4) Where an employee by reason of his employment away from his usual working place is required by the employer to live away from his usual domicile, board and lodging shall be paid or provided on the job.

(5) For the purposes of this section, Saturday and Sunday shall be treated as ordinary working days.

14. TERMINATION OF EMPLOYMENT

(1) Not less than one clear working day's notice shall be given by the employer or employee to terminate a contract of service; provided that this shall not affect—

(a) the right of an employer or employee to terminate a contract of service without notice for any good cause recognised by law as sufficient;

(b) any agreement between the employer and employee providing for a longer period of notice than one clear working day; and further provided that the employer may pay to the employee wages for and in lieu of the prescribed or agreed period of notice.

(2) Whenever the contract of service is terminable by one clear working day's notice and the employee fails to give the notice or work such notice period, the employer may deduct pay for the hours of an ordinary shift in the establishment.

(3) For the purposes of this section, Saturday shall not be considered as a clear working day; notice to terminate a contract of service at finishing time on a Saturday shall be given prior to midday on a Friday.

15. SHORT TIME

(1) The employer may work his employees for a lesser number of hours than the ordinary hours of work of his establishment due to—

(a) a shortage of work and/or materials, in which case the employer shall give his employees two clear working days' notice of his intention to work short time, and shall, as far as practicable, spread the work available among the employees affected. Where the employee is expressly required by the employer to report at the establishment on any one day for the purpose of ascertaining if work will be made available, he shall receive not less than four hours' work or pay in lieu thereof, in respect of such day. If the employee is not required to attend the establishment, the employer shall advise the employee on the working day immediately preceding the day on which he is not required to attend; or

(b) unforeseen contingencies and/or circumstances beyond the control of the employer. In the event of the foregoing circumstances arising, the employer shall not be required to pay wages to his employees, except for the periods actually worked; provided that where the employer believes that resumption of work can be effected and expressly instructs his employees to present themselves for employment on a particular day, they shall receive not less than four hours' work or pay in lieu thereof, in respect of such day. Unforeseen contingencies and/or circumstances beyond the control of the employer referred to in this paragraph shall not include inclement weather.

(2) Short shifts worked while working short time shall count as shifts actually worked for purposes of the qualification for the paid holiday referred to in section 7 of this Part of the Agreement, provided that at least half a shift is worked on each day.

dat 'n spoorwegreiskaartjie, derde klas, verskaf mag word in die geval van werknemers vir wie diensvoorwaardes in Deel II van hierdie Ooreenkoms voorgeskryf word.

(2) Wanneer daar van 'n werknemer vereis word om ingevolge subklousule (1) hiervan te reis, moet hy teen die gewone loon betaal word gedurende die gewone werkure en teen helfte van die gewone loon buite die gewone werkure, maar die betaling mag onder geen omstandighede meer beloop nie as 12 uur se gewone besoldiging per kringloop van 24 uur of gedeelte daarvan, gereken vanaf die tyd waarop die reis begin; met dien verstande dat 'n werknemer wat aan die werk was op die dag waarop die reis begin, daarop geregtig is om slegs vir hoogstens 12 uur volle besoldiging te ontvang, wat die loon moet insluit wat hy ten opsigte van sodanige dag verdien het, en vir die doel van verdere betaling ingevolge hierdie subklousule word elke kringloop van 24 uur bereken vanaf die tyd waarop die werknemer op sy gewone skof begin werk het.

(3) 'n Werknemer moet vir etes en 'n bed op die trein betaal word.

(4) Wanneer die werkgever van 'n werknemer vereis dat hy, vanweë die feit dat hy op 'n ander plek as sy gewone werkplek moet werk, op 'n ander plek moet woon as sy gewone woonplek, moet losies en inwoning by die werk aan hom verskaf word of moet hy daarvoor betaal word.

(5) By die toepassing van hierdie klousule word Saterdag en Sondag geag gewone werkdag te wees.

14. DIENSBEÏNDIGING

(1) Die werkgever of die werknemer moet minstens een volle werkdag vooraf kennis gee van die beëindiging van 'n dienskontrak; met dien verstande dat die volgende nie hierdeur geraak word nie:

(a) Die reg van 'n werkgever of 'n werknemer om 'n dienskontrak sonder kennisgewing om 'n regsgeldige rede te beëindig;

(b) 'n ooreenkoms tussen die werkgever en die werknemer waarin voorsiening gemaak word vir 'n langer tydperk van kennisgewing as een volle werkdag; en voorts met dien verstande dat die werkgever die werknemer loon vir en in plaas van die voorgeskrewe of die ooreengekome kennisgewingstydperk, mag betaal.

(2) Wanneer die kontrak beëindig kan word deur een volle werkdag vooraf kennis te gee en die werknemer versuim om aldus kennis te gee of om vir die termyn van sodanige kennisgewing te werk, mag die werkgever die loon vir die ure van 'n gewone skof in die bedryfsinrigting aftrek.

(3) By die toepassing van hierdie klousule word Saterdag nie geag 'n volle werkdag te wees nie; waar kennis gegee word dat 'n dienskontrak by sluitingstyd op 'n Saterdag beëindig sal word, moet daar voor 12-uur middag op Vrydag kennis gegee word.

15. KORTTYD

(1) Die werkgever mag sy werknemer vir 'n korter getal ure as die gewone werkure van sy bedryfsinrigting laat werk weens—

(a) 'n tekort aan werk en/of materiaal, en in so 'n geval moet die werkgever sy werknemers twee volle werkdag vooraf kennis gee van sy voorneme om korttyd te laat werk en moet hy, sover doenlik, die beskikbare werk verdeel onder die werknemers wat daardeur geraak word. Wanneer die werkgever uitdruklik van die werknemer vereis dat hy hom op 'n bepaalde dag by die bedryfsinrigting moet aanmeld met die doel om vas te stel of daar werk beskikbaar sal wees, moet sodanige werknemer minstens vier ure se werk gegee of vier uur se loon in plaas daarvan ten opsigte van sodanige dag aan hom betaal word. As daar nie van die werknemer vereis word om hom by die bedryfsinrigting aan te meld nie, moet die werkgever die werknemer op die werkdag onmiddellik voor die dag waarop daar nie van hom vereis word om te werk nie, daarvan verwittig; of

(b) onvoorsiene gebeurtenisse en/of omstandighede buite die beheer van die werkgever. Ingeval voornoemde omstandighede ontstaan, word daar nie van die werkgever vereis om lone aan sy werknemers te betaal nie behalwe vir die tydperke werklik gewerk; met dien verstande dat waar die werkgever van mening is dat die werk hervat kan word en sy werknemers uitdruklik opdrag gee om hulle vir werk op 'n bepaalde dag aan te meld, daar minstens vier ure se werk of besoldiging in plaas daarvan ten opsigte van sodanige dag aan hulle gegee moet word. Onvoorsiene gebeurtenisse en/of omstandighede buite die beheer van die werkgever in hierdie paragraaf bedoel, sluit nie ongunstige weersomstandighede in nie.

(2) Kort skofte wat gewerk word terwyl daar korttyd gewerk word, tel as skofte werklik gewerk vir die kwalifisering vir verlof met besoldiging in klousule 7 van hierdie Deel van die Ooreenkoms bedoel, mits minstens 'n halwe skof elke dag gewerk word.

16. CLOSING OF ESTABLISHMENT ON AN ORDINARY WORKING DAY

(1) Notwithstanding anything contained in this Agreement, any section or sections of the establishment may be closed during any period of work specified for the establishment in terms of section 4 of this Part of the Agreement by mutual arrangement between the employer and not less than 75 per cent of the employees affected by such closing.

(2) Whenever an employee is not required to work resultant on the closing of any section or sections of the establishment by mutual arrangement in terms of sub-section (1) a deduction *pro rata* for the hours not worked may be made from the amounts payable in terms of this Agreement and shifts so lost shall not count for purposes of qualification for the paid holiday referred to in section 7 of this Part of the Agreement.

(3) Having regard to the provisions of the Apprenticeship Act, 1944, as amended, the provisions of this section shall not apply to apprentices.

17. OUTWORK

No employee shall solicit or take orders for or undertake any class of work covered by this Agreement for sale and/or for gain either on his own account or on behalf of any other persons or firm whilst he is in the service of the employer.

18. ISSUE OF CERTIFICATES

The employer shall not, after one month from the date of coming into operation of this Agreement, employ any person on journeyman's work scheduled in this Agreement, other than an employee who has completed his apprenticeship under a contract in terms of the Apprenticeship Act, or any other contract recognised by the Council, in any one of the classes of work scheduled as journeyman's work in this Agreement, unless such employee is in possession of a certificate recognised or issued by the Council enabling him to be employed on journeyman's work; provided that the employee shall be entitled to apply to the Council for a certificate enabling him to be employed on journeyman's work, and he may, if granted such certificate be employed thereafter on the work scheduled as journeyman's work appearing on his certificate.

19. EMPLOYMENT OF PERSONS UNDER 16 YEARS OF AGE

The employer shall not employ any persons under the age of 16 years.

20. EXEMPTIONS

(1) The Council may grant exemption from any of the provisions of this Agreement to the employer or the employee. Applications for exemption shall be made to the Secretary of the Regional Council of the area concerned.

(2) The Council shall fix the conditions subject to which such exemption shall operate; provided that the Council may, if it deems fit, after one week's notice has been given in writing to the person concerned, withdraw any licence of exemption even if the period for which such exemption was granted has not expired.

(3) The Council shall cause to be issued to every person to whom exemption has been granted, a licence, duly signed, setting out—

- (a) the full name of the person concerned;
- (b) the provisions of the Agreement from which exemption is granted;
- (c) the conditions subject to which such exemption is granted;
- (d) the period during which the exemption shall operate.

(4) The Council shall cause—

- (a) all licences issued to be numbered consecutively;
- (b) a copy of each licence issued to be retained and a copy of each licence issued to be forwarded to the Divisional Inspector of Labour of the area in respect of which the licence is issued;
- (c) a copy of the licence to be forwarded to the employer concerned when the exemption is granted to an employee.

21. EXPENSES OF THE COUNCIL

The funds of the Council, which shall be vested in and administered by the Council, shall be provided for in the following manner:

16. SLUITING VAN 'N BEDRYFSINRICHTING OP 'N GEWONE WERKDAG

(1) Ondanks die bepalings van hierdie Ooreenkoms mag 'n afdeling of afdelings van 'n bedryfsinrigting gedurende enige werktydperk soos vir die bedryfsinrigting gespesifiseer ooreenkomsig klousule 4 van hierdie Deel van die Ooreenkoms, gesluit word by onderlinge ooreenkoms tussen die werkgewer en minstens 75 persent van die werknemers wat deur so 'n sluiting geraak word.

(2) Wanneer daar as gevolg van die sluiting van 'n afdeling of afdelings van die bedryfsinrigting by wyse van 'n wedersydse ooreenkoms soos in subklousule (1) bepaal, nie van 'n werknemer vereis word om te werk nie, mag 'n bedrag wat eweredig is aan die ure wat daar nie gewerk is nie, afgetrek word van die bedrae wat ingevolge hierdie Ooreenkoms betaalbaar is, en skofte wat aldis verloor word, tel nie as kwalifisering vir die verlof met besoldiging in klousule 7 van hierdie Deel van die Ooreenkoms bedoel nie.

(3) Weens die bepalings van die Wet op Vakleerlinge, 1944, soos gewysig, is die bepalings van hierdie klousule nie op vakleerlinge van toepassing nie.

17. BUITEWERK

Geen werknemer mag, terwyl hy in die diens van die werkgewer is, enige klas werk wat deur hierdie Ooreenkoms gedek word, vir verkoop en/of vir wins vir eie rekening of ten behoewe van 'n ander persoon of firma onderneem of bestellings daarvoor vra of neem nie.

18. UITREIKING VAN SERTIFIKATE

Ná verloop van een maand vanaf die datum van inwerking-treding van hierdie Ooreenkoms mag die werkgewer geen ander persoon as 'n werknemer wat sy leerlingenskap ingevolge 'n kontrak ooreenkomsig die bepalings van die Wet op Vakleerlinge of 'n ander kontrak wat deur die Raad erken word, voltooi het, vir vakmanswerk in enige van die klasse werk wat in hierdie Ooreenkoms as vakmanswerk ingedeel is, in diens neem nie tensy sodanige werknemer in besit is van 'n sertifikaat wat erken word of uitgereik is deur die Raad en wat hom in staat stel om vir vakmanswerk in diens geneem te word; met dien verstande dat die werknemer daarop geregtig moet wees om by die Raad aansoek te doen om 'n sertifikaat wat hom in staat stel om vir vakmanswerk in diens geneem te word, en as sodanige sertifikaat aan hom uitgereik word, mag hy daarna vir die werk wat as vakmanswerk ingedeel is en op sy sertifikaat gemeld word, in diens geneem word.

19. INDIENSNEMING VAN PERSONE ONDER DIE LEEFTYD VAN 16 JAAR

Die werkgewer mag niemand onder die leeftyd van 16 jaar in diens neem nie.

20. VRYSTELLINGS

(1) Die Raad mag vrystelling van enigen van die bepalings van hierdie Ooreenkoms aan die werkgewer of die werknemer verleen. Aansoeke om vrystelling moet aan die Sekretaris van die Streekraad vir die betrokke gebied gerig word.

(2) Die Raad bepaal die voorwaardes waarop sodanige vrystelling van krag is; met dien verstande dat die Raad, indien hy dit dienstig ag, ná een week skriftelike kennisgewing aan die betrokke persoon, enige vrystellingssertifikaat mag intrek al het die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen is, nog nie verstryk nie.

(3) Die Raad moet aan elkeen aan wie vrystelling verleen is, 'n sertifikaat uitreik wat behoorlik onderteken is en die volgende meld:

- (a) Die volle naam van die betrokke persoon;
- (b) die bepalings van die Ooreenkoms waarvan vrystelling verleen word;
- (c) die voorwaardes waarop sodanige vrystelling verleen word;
- (d) die tydperk waarin die vrystelling van krag is.

(4) Die Raad moet—

- (a) alle sertifikate wat uitgereik word, agtereenvolgens laat nummer;
- (b) 'n kopie van elke sertifikaat wat uitgereik word, laat bewaar en 'n kopie van elke sertifikaat wat uitgereik word, laat stuur aan die Afdelingsinspekteur van Arbeid van die gebied ten opsigte waarvan die sertifikaat uitgereik word;
- (c) 'n kopie van die sertifikaat laat stuur aan die betrokke werkgewer wanneer die vrystelling aan 'n werknemer verleen word.

21. UITGAWES VAN DIE RAAD

Die fondse van die Raad, wat berus by en geadmistreer word deur die Raad, word op die volgende wyse verkry:

(1) The employer shall deduct from the wages of each of his employees to whom this Agreement applies (other than employees for whom provision is made in Part II of this Agreement, apprentices or minors during the period such minors may be employed without a contract of apprenticeship under the Apprenticeship Act 1944), an amount of 2.5c per week including weeks on which an employee is absent on paid holiday. To the amount thus deducted the employer shall add an equal amount and forward the total sum for each month to the Council.

(2) In addition to the amount payable in terms of sub-section (1) hereof, every employer shall, for employees for whom conditions of employment are set out in Part II of this Agreement, pay on a monthly basis an annual contribution towards the expenses of the Council calculated according to the number of such employees employed by him as set forth in the following table. Such contribution shall be paid monthly in accordance with the amount "per month" specified for the number of employees:

	Month R
Up to 5 employees	0.10
From 6 to 25 employees	0.50
From 26 to 50 employees	1.00
From 51 to 100 employees	2.00
From 101 to 250 employees	4.00
Over 250 employees	6.00

(3) The amount payable each month in terms of sub-sections (1) and (2) shall be forwarded to the Council not later than the fifteenth day of the month immediately following as follows:

To the Secretary, National Industrial Council for the Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry (Transvaal Regional Council), P.O. Box 3998, Johannesburg.

22. EMPLOYMENT OF TRADE UNION LABOUR

(1) Save as is provided for in sub-sections (2) and (3) hereof, no employee who is not a member of one of the trade union parties to this Agreement, shall be employed by the employer, and no employee who is a member of one of the trade unions shall work for an employer who is not a member of the employer's organisation; provided that this sub-section shall only be applicable to—

- employees performing work scheduled in this Agreement as journeyman's work; and
- other employees for whom a wage rate of 44.6c per hour and more is prescribed for in the Agreement, if such employees have been employed in the Industry for a period of not less than six months and are eligible for membership of one of the trade unions in accordance with their respective constitutions.

(2) The provisions of this section shall not apply in respect of an immigrant during the first year after the date of his entry into the Republic of South Africa; provided that if any immigrant has at any time after the first three months of his employment in the industry refused any invitation from the trade union concerned to apply for membership thereof, the provisions of this section shall immediately come into operation.

(3) Apart from any person's rights in terms of section 51 (10) of the Act, the Council may grant exemption from the provisions of sub-section (1) hereof for any good and sufficient reason, and further, the said sub-sections shall not apply to persons who in the opinion of the Council are refused membership of a party to this Agreement without reasonable cause, and the applicant has reported such refusal to the Council.

23. EXHIBITION OF AGREEMENT

The employer shall affix and keep affixed in or at the place where his employees are working a legible copy of this Agreement.

24. ADMINISTRATION OF AGREEMENT

The Council shall be the body responsible for the administration of this Agreement.

25. AGENTS

The Council shall appoint one or more specified persons as agents to assist in giving effect to the terms of this Agreement. An agent shall be entitled to enter the establishment of the employer and may question the employer or any employees and inspect the record of wages paid, time worked and payment made for overtime for the purposes of ascertaining whether or not the terms of this Agreement are being observed.

(1) Die werkgewer moet van die loon van elkeen van sy werknemers op wie hierdie Ooreenkoms van toepassing is (uitgesonderd werknemers vir wie daar in Deel II van hierdie Ooreenkoms voorsiening gemaak word, vakleerlinge of minderjariges gedurende die tydperk waarin sodanige minderjariges sonder 'n leerlingskontrak ingevolge die Wet op Vakleerlinge, 1944, in diens geneem mag word), 'n bedrag van 2.5c per week, met inbegrip van die weke waarin 'n werknemer afwesig is met verlof met besoldiging, aftrek. By die bedrag aldus afgetrek moet die werkgewer 'n gelyke bedrag voeg en die total bedrag vir elke maand aan die Raad stuur.

(2) Benewens die bedrag betaalbaar kragtens subklousule (1) hiervan moet elke werkgewer vir werknemers vir wie diensvoorwaardes in Deel II van hierdie Ooreenkoms uiteengesit word, op 'n maandelikse grondslag 'n jaarlikse bydrae betaal vir die uitgawes van die Raad bereken volgens die getal van sodanige werknemers by hom in diens, soos in onderstaande tabel uiteengesit. Sodanige bydrae moet maandeliks betaal word ooreenkomstig die bedrag in „per maand” gespesifiseer vir die getal werknemers:

	Maand R
Tot en met 5 werknemers	0.10
Van 6 tot 25 werknemers	0.50
Van 26 tot 50 werknemers	1.00
Van 51 tot 100 werknemers	2.00
Van 101 tot 250 werknemers	4.00
Meer as 250 werknemers	6.00

(3) Die bedrag wat elke maand ingevolge subklousules (1) en (2) betaalbaar is moet op of voor die 15de dag van die maand wat onmiddellik daarop volg, soos volg aan die Raad gestuur word:

Aan die Sekretaris, Nasionale Nywerheidsraad vir die Yster-, Staal-, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid (Transvaalse Streekraad), Posbus 3998, Johannesburg.

22. INDIENSNEMING VAN VAKVERENIGINGARBEID

(1) Behoudens subklousules (2) en (3) hiervan, mag geen werknemer wat nie lid van een van die vakverenigingpartye by hierdie Ooreenkoms is nie, deur die werkgewer in diens geneem word nie, en mag geen werknemer wat lid van een van die vakverenigings is, vir 'n werkgewer werk wat nie lid van die werkgewers-organisatie is nie; met dien verstande dat hierdie subklousule van toepassing is slegs op—

- werknemers wat werk verrig wat in hierdie Ooreenkoms as vakmanswerk ingedeel is; en
- ander werknemers vir wie 'n loon van 44.6c per uur of meer in die Ooreenkoms voorgeskryf word, as sodanige werknemers vir 'n tydperk van minstens ses maande in die Nywerheid werksaam was en ooreenkomstig die betrokke konstitusie van een van die vakverenigings in aanmerking vir lidmaatskap van sodanige vakvereniging kom.

(2) Die bepaling van hierdie klousule is nie ten opsigte van 'n immigrant gedurende die eerste jaar na die datum van sy aankoms in die Republiek van Suid-Afrika van toepassing nie; met dien verstande dat, indien 'n immigrant te eniger tyd ná sy eerste drie maande diens in die Nywerheid 'n uitnodiging van die betrokke vakvereniging om aansoek om lidmaatskap daarvan te doen, geweier het, die bepaling van hierdie klousule onmiddellik in werking tree.

(3) Afsien van die regte van enigeen kragtens klousule 51 (10) van die Wet mag die Raad vrystelling van die bepaling van subklousule (1) hiervan om 'n afdoende rede verleen, en genoemde subklousule is voorts nie van toepassing nie op persone wat na die mening van die Raad, lidmaatskap van 'n party by hierdie Ooreenkoms sonder redelike grond geweier is en wat sodanige weiering aan die Raad gerapporteer het.

23. VERTONING VAN OOREENKOMS

Die werkgewer moet 'n leesbare eksemplaar van hierdie Ooreenkoms op 'n plek waar sy werknemers werk, opplak en opgeplak hou.

24. ADMINISTRASIE VAN OOREENKOMS

Die Raad is die liggaam wat verantwoordelik is vir die administrasie van hierdie Ooreenkoms.

25. AGENTE

Die Raad moet een of meer spesifieke persone as agente aanstel om te help om uitvoering aan die bepalinge van hierdie Ooreenkoms te gee. 'n Agent het die reg om die bedryfsinrigting van 'n werkgewer te betree en mag die werkgewer en enige werknemer ondervra en die register van lone betaal, tyd gewerk en bedrae vir oortyd betaal, inspekteer met die doel om vas te stel of die bepalinge van hierdie Ooreenkoms nagekom word of nie.

26. INSURANCE OF TOOLS

The employer shall take out an insurance policy with a registered insurance company insuring tools which are the private property of his journeyman, apprentice, and machinist employees, against damage or destruction on the employer's premises by fire. The maximum cover under this section for insurance of tools shall be R50 (fifty rand) per employee stated above.

PART II

SPECIAL CONDITIONS RELATING TO CERTAIN CLASSES OF LABOUR HEREIN SPECIFIED

Notwithstanding anything in these provisions contained, the provisions relating to "Hours of Work" (section 4), "Overtime and Payment for Work on Sundays" (section 5), "Payment of Earnings" (section 6), "Holiday Pay" (section 7), "Additional Holiday Pay" (section 8), "Holiday Bonus" (section 9), "Payment during Unemployment" (section 10), "Payment for certain Public Holidays" (section 11), "Shift Work Allowances for Afternoon and Night Shifts" (section 12) of Part I of this Agreement, shall not apply to employees employed in the occupations scheduled under sub-sections (2), (3), (4) and (5) of section 1 of Part IV of this Agreement, to whom except as is otherwise provided therein, the remaining provisions of Part I and the following special provisions shall apply. (The special provisions to obtain and have preference in the event of any conflict between them and the said remaining provisions of Part I.)

1. HOURS OF WORK

The ordinary hours of work for all employees shall not exceed 46 hours in any one week.

2. OVERTIME AND PAYMENT FOR WORK ON SUNDAYS

(1) All time worked on any week-day in excess of the usual ordinary hours of the shift shall be regarded as overtime and shall be paid for at 1.1 times the hourly rate, provided that in the case of an employee working a five-day week, time worked on Saturday shall be paid for at 1.1 times the hourly rate.

(2) All time worked on a Sunday, shall be paid for at 1.1 times the hourly rate.

(3) Whenever an employee is called out from his place of residence to work overtime and is not required to work a normal shift, such employee shall be paid at 1.1 times his hourly rate for the time he works, with a minimum payment of three times his hourly rate at straight time, always provided such employee ceases work before the commencement of his next shift.

NOTE: For the purposes of this section, Sunday shall be deemed to commence at the usual starting time of the morning shift of such day and continue until the same time on the following day.

3. PAYMENT FOR CERTAIN PUBLIC HOLIDAYS

(1) Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day and New Year's Day shall be paid holidays.

(2) If an employee does not work on Good Friday, Ascension Day, the Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day, he shall be paid at his ordinary hourly rate for the ordinary working hours for that day of the week; provided that whenever the Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day falls on a Saturday, an employee who does not work on such day shall be paid at his ordinary hourly rate for the number of hours he would have been paid if the holiday had fallen within the period Monday to Friday inclusive.

(3) The provisions of sub-section (2) shall not apply to an employee who is on the paid holiday provided for in this Part of the Agreement.

(4) Whenever an employee works on Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day, he shall receive not less than the ordinary rates for one shift for that particular day of the week and in addition shall receive ordinary rates for the time actually worked until the completion of the shift, whereafter the overtime rate prescribed in section 2 (1) of this Part of the Agreement shall apply.

NOTE: For the purposes of this section, Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day and New Year's Day shall be deemed to commence at the usual starting time of the morning shift of such days and continue until the same time on the following day.

4. PAYMENT OF EARNINGS

(1) (a) Except as is otherwise provided, any amount due to an employee in terms of this Agreement shall be paid

26. VERSEKERING VAN GEREEDSKAP

Die werkgever moet 'n versekeringspolis by 'n geregistreerde versekeringsmaatskappy uitneem waarby die gereedskap wat die private eiendom van sy vakmanne, vakleerlinge en masjienwerkers is, teen beskadiging of vernietiging weens brand op die perseel van die werkgever verseker word. Die maksimum dekking, ooreenkomstig hierdie klousule, vir gereedskap is R50 (vyftig rand) per werknemer hierbo genoem.

DEEL II

SPESIALE VOORWAARDES BETREFFENDE SEKERE KLASSE WERKERS HIERIN GESPESEFISEER

Ondanks enigiets in hierdie bepalings vervat, is die bepalings betreffende Werkure (klousule 4), Oortydwerk en besoldiging vir werk op Sondae (klousule 5), Betaling van verdienste (klousule 6), Verlofbesoldiging (klousule 7), Addisionele verlofbesoldiging (klousule 8), Verlofbonus (klousule 9), Besoldiging gedurende werkloosheid (klousule 10), Besoldiging vir sekere openbare vakansiedae (klousule 11), en Skofwerktoelaes vir namiddag- en nagskofte (klousule 12) van Deel I van hierdie Ooreenkoms, nie van toepassing nie op werknemers wat werksaam is in beroepe wat onder klasse (2), (3), (4) en (5) van klousule 1 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms ingedeel is, op wie, behoudens andersluidende bepalings hierin, die res van die bepalings van Deel I en die volgende spesiale bepalings van toepassing is. (Waar die spesiale bepalings strydig is met genoemde res van die bepalings van Deel I, is die spesiale bepalings van toepassing en moet voorkeur daaraan verleen word.)

1. WERKURE

Die gewone werkure vir alle werknemers is hoogstens 46 in 'n bepaalde week.

2. OORTYDBESOLDIGING EN BESOLDIGING VIR WERK OP SONDAE

(1) Alle tyd wat daar op 'n weekdag langer as die gewone ure van die skof gewerk word, word geag oortyd te wees en daarvoor moet betaal word teen 1.1 maal die uurloon; met dien verstande dat in die geval van 'n werknemer wat vyf dae per week werk, daar vir tyd wat op 'n Saterdag gewerk word, teen 1.1 maal die uurloon betaal moet word.

(2) Vir alle tyd op 'n Sondag gewerk, moet daar teen 1.1 maal die uurloon betaal word.

(3) Wanneer 'n werknemer van sy woning af teruggedroep word om oortyd te werk en daar nie van hom vereis word om 'n gewone skof te werk nie, moet sodanige werknemer teen 1.1 maal sy uurloon besoldig word vir die tyd wat hy gewerk het en moet hy 'n minimum besoldiging van drie maal sy uurloon vir gewone tyd ontvang, altyd met dien verstande dat sodanige werknemer ophou werk voordat hy met sy volgende skof begin.

OPMERKING.—By die toepassing van hierdie klousule word Sondag geag te begin op die gewone begintyd van die oggendskof van sodanige dag en voort te duur tot dieselfde tyd op die volgende dag.

3. BESOLDIGING VIR SEKERE OPENBARE VAKANSIEDAE

(1) Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag en Nuwejaarsdag is vakansiedae met besoldiging.

(2) As 'n werknemer nie op Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag werk nie, moet hy teen sy gewone uurloon besoldig word vir die gewone werkure vir daardie dag van die week; met dien verstande dat, wanneer Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag op 'n Saterdag val, 'n werknemer wat nie op sodanige dag werk nie, teen sy gewone uurloon besoldig moet word vir die getal ure waarvoor hy besoldig sou geword het as die vakansiedag binne die tydperk van Maandag tot en met Vrydag geval het.

(3) Die bepalings van subklousule (2) is nie van toepassing nie op 'n werknemer wat op die vakansiedag met besoldiging is soos in hierdie Deel van die Ooreenkoms bepaal.

(4) Wanneer 'n werknemer op Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag werk, moet hy minstens die gewone loon vir een skof vir daardie besondere dag van die week ontvang en daarbenewens vir die tyd wat hy werklik gewerk het tot aan die einde van die skof, teen sy gewone loon besoldig word; daarna moet hy oortydbesoldiging ontvang soos voorgeskryf in klousule 2 (1) van hierdie Deel van die Ooreenkoms.

OPMERKING.—By die toepassing van hierdie klousule word Goeie Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag en Nuwejaarsdag geag te begin op die gewone begintyd van die oggendskof van sodanige dae en voort te duur tot dieselfde tyd op die volgende dag.

4. BETALING VAN VERDIENSTE

(1) (a) Behoudens andersluidende bepalings moet 'n bedrag wat ingevolge hierdie Ooreenkoms aan 'n werknemer

weekly not later than Friday at times to fit in with the various shifts or upon termination of employment if this takes place before the ordinary pay day.

- (b) Each employee shall be handed a statement showing his total earnings, ordinary time, overtime payments and deductions.

(2) No premium for the training of an employee shall be charged or accepted by the employer.

(3) Except as otherwise provided in this Agreement, no deduction of any description other than the following may be made from the amounts payable in terms of this Agreement to any employees:

- (a) For board and lodging or both in accordance with this Agreement.
- (b) Where an employee is absent from work including absence during any unpaid holiday granted in extension of the paid holiday provided for in Part II, section 5, of this Agreement, a *pro rata* amount for the period of such absence.
- (c) At the written request of the employee and with the concurrence of the employer, deductions in such terms and for such purposes as the employee shall prescribe in his request, other than contributions to any unregistered organisation of employees of the nature of a trade union.
- (d) Any amount paid by the employer, compelled by law, ordinance or legal process, to make payment on behalf of an employee.
- (e) Where the employer, due to clerical or accounting or administrative error, or miscalculations, pays an employee any remuneration in excess of the amount legally payable, the employer shall be entitled to recover the amount of the overpayment by deduction from subsequent wages or earnings subject to the following provisions:
 - (i) The deductions may be made from one or more payments of wages or earnings, but no one deduction may exceed 10 per cent of the wages or earnings from which it is deducted;
 - (ii) no such deduction shall be made from any holiday pay payable under this Agreement to the employee;
 - (iii) no such deduction or deductions shall be made unless the employer notifies the employee at the time of the first deduction.
- (f) Where an employee is not required to work resultant on the closing of any section or sections of the establishment by mutual arrangement between the employer and not less than 75 per cent of the employees affected by such closing, a *pro rata* amount for the period of such absence and shifts so lost shall not count for purposes of qualification for the paid holiday referred to in section 5 of this Part of the Agreement.

(4) Where, in the establishment or place, work is performed by employees organised in sets of teams, each employee shall be paid his earnings by the employer.

5. PAID LEAVE

(1) The employer shall grant to every employee leave of absence on full pay of not less than three consecutive weeks or alternatively grant not less than two consecutive weeks' leave of absence on full pay plus one week's pay in lieu of the third week of absence subject to the following conditions:

- (a) The qualifications for such paid leave shall be 297 shifts, exclusive of overtime, actually worked on a six-day working week basis; provided that—
 - (i) a period of less than 26 shifts worked, exclusive of overtime, shall not count for paid leave purposes;
 - (ii) the period of paid leave shall not be concurrent with any period during which an employee is under notice of termination of employment;
 - (iii) if Good Friday, Ascension Day, Day of the Covenant, Christmas Day or New Year's Day falls within the period of the paid leave, such days shall be added to the said period as a further period of leave on full pay;
 - (iv) any period of absence from work on the instruction or at the request of the employer (excluding suspension from duty due to any misdemeanour or neglect of duty) shall count for paid leave purposes;
 - (v) any period of absence on account of sickness and/or works accident aggregating not more than 30 shifts in any one qualifying period for paid leave, shall count for leave purposes, provided that the employer shall be entitled to call upon an employee for a medical certificate, satisfactory to the employer, in proof of cause of absence, and further provided that in the

verskuldig is, weekliks betaal word en wel op of voor Vrydag en op die tye wat pas by die verskillende skofte of by diensbeëindiging, as dit vóór die gewone betaal-dag plaasvind.

- (b) Daar moet aan elke werknemer 'n staat oorhandig word wat sy verdienste, gewone werktyd, oortydbesoldiging en aftrekkings toon.

(2) Die werkgever mag geen premie vir die opleiding van 'n werknemer vra of aanneem nie.

(3) Behoudens andersluidende bepalings in hierdie Ooreenkoms mag geen bedrag van watter aard ook al, uitgesonderd die volgende, van die bedrae wat ingevolge hierdie Ooreenkoms aan 'n werknemer betaalbaar is, afgetrek word nie:

- (a) Bedrae vir etes of huisvesting of albei, ooreenkomstig hierdie Ooreenkoms.
- (b) Wanneer 'n werknemer van sy werk afwesig is, ook in gevalle wanneer hy afwesig is met verlof sonder besoldiging wat ooreenkomstig klousule 5, Deel II, van hierdie Ooreenkoms ter verlenging van sy verlof met besoldiging toegestaan is, 'n *pro rata*-bedrag vir die tydperk van sodanige afwesigheid.
- (c) Op skriftelike versoek van die werknemer en met toestemming van die werkgever, bedrae op dié voorwaardes en vir dié doeleindes wat die werknemer in sy versoek moet voorskryf, uitgesonderd bydraes tot 'n ongeregisteerde organisasie van werknemers wat die aard van 'n vereniging het.
- (d) 'n Bedrag wat 'n werkgever ingevolge 'n regsbeëindiging, ordonnansie of regsproses namens 'n werknemer betaal het.
- (e) Waar die werkgever weens 'n klerklike of boekhou- of administratiewe fout of 'n verkeerde berekening 'n werknemer 'n besoldiging betaal het wat hoër is as die bedrag wat wettiglik betaalbaar is, het die werkgever die reg om die bedrag wat te veel betaal is, te verhaal deur dit van latere lone of verdienste op die volgende voorwaardes af te trek:
 - (i) Die bedrag mag van een of meer loon- of verdienste-betalings afgetrek word, maar geen aftrekking mag meer as 10 persent van die loon of verdienste waarvan dit afgetrek word, bedra nie;
 - (ii) geen bedrag mag aldus van die verlofbesoldiging wat ingevolge hierdie Ooreenkoms aan die werknemer betaalbaar is, afgetrek word nie;
 - (iii) geen bedrag of bedrae mag afgetrek word nie tensy die werkgever die werknemer ten tyde van die eerste aftrekking daarvan verwittig het.
- (f) Wanneer daar as gevolg van die sluiting van enige afdeling of afdelings van die bedryfsinrigting by wyse van onderlinge reëling tussen die werkgever en minstens 75 persent van die werknemers wat deur sodanige sluiting geraak word, 'n *pro rata*-bedrag vir die tydperk van sodanige afwesigheid, en skofte wat aldus verloor word, tel nie vir die kwalifisering van verlof met besoldiging in klousule 5 van hierdie Deel van die Ooreenkoms bedoel nie.
- (4) Waar die werk in 'n bedryfsinrigting of op 'n plek verrig word deur werknemers wat in spanne of ploë georganiseer is, moet die werkgever aan elke werknemer sy loon betaal.

5. VERLOF MET BESOLDIGING

(1) Die werkgever moet aan elke werknemer verlof met volle besoldiging vir minstens drie opeenvolgende weke verleen of, as alternatief, minstens twee opeenvolgende weke verlof met volle besoldiging verleen en hom een week se loon in plaas van die derde week se afwesigheid op onderstaande voorwaardes betaal:

- (a) Die kwalifikasies vir sodanige verlof met besoldiging is 297 skofte, oortydwerk uitgesonderd, wat werklik gewerk is op 'n werkweekgrondslag van ses dae; met dien verstande dat—
 - (i) 'n tydperk van minder as 26 skofte gewerk, uitgesonderd oortydwerk, nie vir verlofdoeleindes tel nie;
 - (ii) die verloftydperk nie mag saamval nie met enige tydperk waarin 'n werknemer kennis van diensbeëindiging gegee is;
 - (iii) as Goëe Vrydag, Hemelvaartsdag, Geloftedag, Kersdag of Nuwejaarsdag binne die tydperk van sodanige verlof val, sodanige dae by genoemde tydperk gevoeg moet word as 'n verdere tydperk van verlof met volle besoldiging;
 - (iv) enige tydperk van afwesigheid van die werk op las of op versoek van die werkgever (uitgesonderd skorsing van werk weens 'n oortreding of pligsversuim) vir verlofdoeleindes tel;
 - (v) enige tydperk van afwesigheid weens siekte en/of 'n werksongeluk wat altesaam hoogstens 30 skofte in een kwalifiserende tydperk vir verlof met besoldiging bedra, vir verlofdoeleindes tel; met dien verstande dat die werkgever daarop geregtig is om van 'n werknemer 'n doktersertifikaat, wat vir die werkgever aanneemlik is, te eis as bewys van die oorsaak van sy afwesigheid; en voorts met dien verstande dat in gevalle

case of periods of absence due to works accident, such accident has been admitted as falling within the provisions of the Workmen's Compensation Act, 1941, provided that, if the employer is by any law required to provide for the care and treatment of his employees while sick, such employees shall not be required to submit a medical certificate;

(vi) any employee who absents himself from work without adequate reason satisfactory to the employer shall, in respect of each shift or working day lost by him during such absence, forfeit five shifts worked towards his paid leave qualification, with a maximum penalty of 30 shifts in any one qualifying period for paid leave.

(vii) the working days falling within the third week's leave, if actually taken as paid leave, as provided in sub-section (1) hereof, shall count as qualifying shifts for paid leave purposes.

(b) The paid leave shall be granted by the employer so as to commence within a period of four months after due date.

(c) The employee shall be entitled to, and shall take his paid leave within a period of four months after due date, unless exemption be granted by the Council.

(d) No employee shall engage in any employment for gain during the period of his paid leave.

(2) Every employee to whom paid leave is granted under sub-section (1) shall receive payment from the employer in respect of such leave not later than the last working day before the commencement of the said period.

(3) Upon the termination of employment, the employer shall pay to the employee his full pay—

(a) in respect of any period of paid leave which had accrued to him but was not granted before the termination of employment; and

(b) in respect of the proportionate number of qualifying shifts standing to his credit after the date on which he last became entitled to paid leave in terms of sub-section (1) or in the case of an employee who has been employed for less than 12 months, after the commencement of his employment.

(4) Any amount paid to an employee in terms of sub-section (1) or sub-section (3) hereof shall be calculated at the rate of pay of which the employee was in receipt on the day he qualified for paid leave or his employment terminated, as the case may be.

For the purpose of calculating paid leave due under this section, employment shall be deemed to commence from the date upon which an employee enters the employer's service, or from the date on which he last became entitled to paid leave, whichever date is the later.

6. BOARD AND LODGING

No employee shall be required as part of his contract of service to accept board or lodging or both from the employer, or to purchase any goods or hire any property from his employer, but where an employee agrees to accept board or lodging or both from the employer, the employer may deduct not more than R1.25 per week when board and lodging is provided or not more than 85c per week for board only or 40c per week for lodging only.

7. CERTIFICATE OF SERVICE

The employer shall, when requested by an employee upon the termination of his employment, supply such employee with a certificate of service showing full names of the employer and employee, the date of commencement and termination of the contract and the periods of employment in the various occupations; provided that where the rate for the class of work of any employee is determined by length of service it shall be incumbent upon the employee to produce a certificate of service to the employer on change of employment, in order to become entitled to such rate for the same class of work.

8. ADDITIONAL REMUNERATION PAYABLE TO EMPLOYEES EMPLOYED ON WORK IN THE OCCUPATIONS SCHEDULED UNDER SUB-SECTIONS (2), (3), (4), AND (5) OF SECTION I OF PART IV OF THIS AGREEMENT

The employer shall, in addition to any other remuneration payable in terms of this Agreement to employees employed in the occupations scheduled under sub-sections (2), (3), (4) and (5), excluding juveniles employed in terms of sub-section (5) of section 1 of Part IV of this Agreement, pay a service increment to such employees on the following basis:

van afwesigheid weens 'n werksongeluk, sodanige ongeluk erken is as 'n ongeluk wat binne die bepalings van die Ongevallewet val; met dien verstande dat, as die werkgewer regtens verplig is om voorsiening te maak vir die versorging en behandeling van sy werknemers terwyl hulle siek is, daar nie van sodanige werknemers vereis mag word om 'n doktersertifikaat in te dien nie;

(vi) 'n werknemer wat van sy werk af wegbly sonder 'n afdoende rede wat vir sy werkgewer aanneemlik is, ten opsigte van elke skof of werkdag wat hy gedurende sodanige afwesigheid verloor, vyf skofte wat hy gewerk het, verbeur as kwalifikasie vir sy verlof met besoldiging, maar dat die maksimum straf in een kwalifiserende tydperk vir verlof met besoldiging 30 skofte is;

(vii) die werkdae wat binne die derde week verlof val en wat werklik as verlof met besoldiging geneem is soos in subklousule (1) hiervan bepaal, as kwalifiserende skofte vir die doeleindes van verlof met besoldiging moet tel.

(b) Die verlof met besoldiging moet deur die werkgewer só toegestaan word dat dit begin binne 'n tydperk van vier maande na die datum waarop dit verskuldig geword het.

(c) Die werknemer is daarop geregtig en moet sy verlof neem binne 'n tydperk van vier maande vanaf die datum waarop dit verskuldig geword het, tensy vrystelling deur die Raad verleen is.

(d) Geen werknemer mag gedurende die tydperk van sy verlof enige lonende werk verrig nie.

(2) Elke werknemer aan wie verlof met besoldiging ingevolge subklousule (1) verleen word, moet voor of op die laaste werkdag voor die begin van genoemde verloftydperk besoldiging van sy werkgewer ten opsigte van sodanige verlof ontvang.

(3) By diensbeëindiging moet die werkgewer aan die werknemer sy volle loon betaal—

(a) ten opsigte van enige tydperk van verlof wat hom toekom maar wat nie voor die diensbeëindiging aan hom verleen is nie; en

(b) ten opsigte van die eweredige getal kwalifiserende skofte waarmee hy gekrediteer is ná die datum waarop hy laas op verlof kragtens subklousule (1) geregtig geword het of, in die geval van 'n werknemer wat vir minder as 12 maande in diens was, nadat hy in diens getree het.

(4) Enige bedrag wat ingevolge subklousule (1) of subklousule (3) hiervan aan 'n werknemer betaal word, moet bereken word teen die loon wat die werknemer ontvang het op die dag waarvoor hy vir verlof met besoldiging gekwalifiseer het of op die dag waarop sy diens beëindig word, na gelang van die geval. By die berekening van die verlof wat ingevolge hierdie klousule verskuldig is, word diens geag te begin op die datum waarop 'n werknemer by die werkgewer in diens tree of op die datum waarop hy laas op verlof met besoldiging geregtig geword het, naamlik die jongste datum.

6. ETES EN HUISVESTING

Daar mag van geen werknemer vereis word om as deel van sy dienskontrak etes of huisvesting of albei van die werkgewer aan te neem of om goedere van sy werknemer te koop of eiendom van hom te huur nie, maar waar 'n werknemer daarmee instem om etes of huisvesting of albei van die werkgewer aan te neem, kan die werkgewer hoogstens R1.25 per week aftrek wanneer etes en huisvesting verskaf word of hoogstens 85c per week vir slegs etes of 40c per week vir slegs huisvesting.

7. DIENSSERTIFIKAAT

Die werkgewer moet, wanneer 'n werknemer by sy diensbeëindiging hom daarom versoek, sodanige werknemer voorsien van 'n dienssertifikaat wat die volgende meld: Die volle naam van die werkgewer en dié van die werknemer, die aanvangs- en die beëindigingsdatum van die kontrak en die dienstydperke in die verskillende beroepe; met dien verstande dat waar die loon vir die klas werk van 'n werknemer bepaal word volgens die lengte van sy diens, die verpligting op die werknemer rus om, wanneer hy van werkgewer verander, 'n dienssertifikaat aan die werkgewer voor te lê ten einde hom geregtig te maak op sodanige loon vir dieselfde klas werk.

8. ADDISIONELE BESOLDIGING BETAALBAAR AAN WERKNEMERS WAT WERK VERRIG IN DIE BEROEPE INGEDEEL ONDER SUBKLOUSULES (2), (3), (4) EN (5) IN KLOUSULE 1 VAN DEEL IV VAN HIERDIE OOREENKOMS

Die werkgewer moet, benewens die ander besoldiging wat ingevolge hierdie Ooreenkoms betaalbaar is aan werknemers wat werksaam is in die beroepe onder subklousules (2), (3), (4) en (5) ingedeel is, uitgesonderd jeugdiges wat ingevolge subklousule (5) van klousule 1 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms werksaam is, 'n diensverhoging aan sodanige werknemers op onderstaande grondslag betaal:

- (i) After completion of 12 months' continuous and unbroken service with the employer, the service increment shall equal 0.4c per hour.
- (ii) After completion of 24 months' continuous and unbroken service with the employer, the service increment shall be increased to 1c per hour.

9. SICKNESS COMPENSATION

(1) Whenever an employee is absent from work through sickness or accident the employer shall, subject to the provisions of this section, pay to the employee sickness compensation calculated in terms of sub-sections (2), (3) and (4) of this section.

(2) The sickness compensation shall be 2 and 2/3 times the employee's hourly rate of pay, in respect of each full calendar day of absence for which an employee is entitled to sickness compensation in terms of this section.

(3) Subject to the provisions of sub-section (4) hereof, as from date of operation of this agreement or date of engagement, whichever is the later, every employee shall accrue credits for sickness compensation at the rate of 30 calendar days for each 12 months of employment; provided that no employee shall at any time be entitled to accrue credits for sickness compensation in excess of 90 calendar days.

(4) Credits accrued in respect of continuous employment with the employer only, shall count for sickness compensation.

(5) Whenever an employee receives sickness compensation in terms of this section, the total number of credits accrued by the employee concerned shall be reduced by the total number of full calendar days for which sickness compensation has been paid, up until the total number of credits accrued by the employee have been exhausted.

(6) An employee, while an inmate of a non-White hospital provided by the employer, shall receive board and lodging free of charge during such hospitalisation and no deductions shall be made from his sickness compensation for this purpose.

(7) No employee shall be entitled to receive sickness compensation—

- (a) in respect of the first three full calendar days of absence from work;
- (b) in respect of absences from work which are compensable under the Workmen's Compensation Act, 1941;
- (c) in respect of any period during which he is receiving an illness allowance under the Unemployment Insurance Act, 1946;
- (d) in respect of sickness or accident attributable to misconduct or excessive indulgence in intoxicating liquors or drugs, or due to injuries sustained as a consequence of any form of civil commotion or involvement in public riots;
- (e) in respect of paid public holidays as specified in this Agreement, or in respect of any portion of the paid leave referred to in section 5 of this part of the Agreement;
- (f) in respect of absence on sickness or accident for a period which is in excess of the number of days actually accrued or accumulated in terms of sub-section (3) of this section;
- (g) in respect of sickness or accident contracted or sustained during any period of absence from work such as referred to in sub-section 10 of this section;
- (h) if, without any valid reason, he fails to report an illness or injury within a period of 14 full calendar days of absence from work.

(8) Payment of the sickness compensation may be made to the employee concerned periodically during his absence but shall not be later than the second pay-day after his return to duty; provided that, and as a condition precedent to the payment by the employer of any sickness compensation in terms of this section, he may call upon such employee, who has qualified for sickness compensation in terms of this section, for a medical certificate satisfactory to the employer in proof of cause of absence.

(9) When an employee is re-engaged by the employer within six months of the termination of his service with the employer, the actual period of employment immediately prior to such termination of service shall count as continuous employment, provided that—

- (a) during the break in service the employee does not work for another employer, other than to meet his obligations as Farm Labour Tenant;
- (b) the total of the break or breaks in service in any one cycle of 12 months does not exceed 180 calendar days.

(10) Absence from work with the permission of the employer shall not be regarded as breaks in an employee's continuous employment, provided that during such absences the employee concerned does not work for another employer.

- (i) Ná voltooiing van 12 maande aaneenlopende en ononderbroke diens by die werkgever, is die diensverhoging 0.4c per uur.
- (ii) Ná voltooiing van 24 maande aaneenlopende en ononderbroke diens by die werkgever, moet die diensverhoging tot 1.0c per uur verhoog word.

9. SIEKTEVERGOEDING

(1) Wanneer 'n werknemer van sy werk afwesig is weens siekte of 'n ongeluk moet sy werkgever, behoudens die bepalings van hierdie klousule, aan die werknemer siektevergoeding betaal bereken ooreenkomstig subklousules (2), (3) en (4) van hierdie klousule.

(2) Die siektevergoeding moet 2 en 2/3 maal die werknemer se uurloon wees ten opsigte van elke volle kalenderdag se afwesigheid waarvoor 'n werknemer op siektevergoeding ingevolge hierdie klousule geregtig is.

(3) Behoudens die bepalings van subklousule (4) hiervan, word elke werknemer vanaf die datum van inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms of datum van indiensneming, naamlik die jongste datum, vir siektevergoeding gekrediteer teen 30 kalenderdae vir elke 12 maande diens; met dien verstande dat geen werknemer te eniger tyd daarop geregtig is om vir siektevergoeding vir meer as 90 kalenderdae gekrediteer te word nie.

(4) Alleenlik kredits wat ten opsigte van aaneenlopende diens by die huidige werkgever opgeloopt het, tel vir siektevergoeding.

(5) Wanneer 'n werknemer siektevergoeding ooreenkomstig hierdie klousule ontvang, word die totale getal kredits wat vir die betrokke werknemer opgeloopt het, met die totale getal skofte waarvoor vergoeding betaal is, verminder totdat die totale getal kredits wat vir die werknemer opgeloopt het, uitgeput is.

(6) Terwyl 'n werknemer in 'n nie-Blanke hospitaal verpleeg word wat deur die werkgever verskaf word, moet hy huisvesting en etes kosteloos gedurende sodanige hospitalisasie ontvang en mag geen afrekkings van sy siektevergoeding vir hierdie doel gemaak word nie.

(7) Geen werknemer is daarop geregtig nie om siektevergoeding te ontvang—

- (a) ten opsigte van die eerste drie volle kalenderdae se afwesigheid van die werk;
- (b) ten opsigte van afwesighede van werk wat ingevolge die Ongevalwet, 1941, vergoedbaar is;
- (c) ten opsigte van enige tydperk waarin hy 'n siektetoelae ingevolge die Werkloosheidsversekeringswet, 1946, ontvang;
- (d) ten opsigte van siekte of 'n ongeluk wat toe te skryf is aan wangedrag of oormatige gebruik van bedwelmende drank of verdowingsmiddels, of weens beserings opgedoen as gevolg van enige vorm van burgerlike oproer of aan gemeinheid met openbare onluste;
- (e) ten opsigte van openbare vakansiedae met besoldiging, soos gespesifiseer in hierdie Ooreenkoms, of ten opsigte van enige gedeelte van verlof met besoldiging bedoel in klousule 5 van hierdie Deel van die Ooreenkoms;
- (f) ten opsigte van afwesigheid weens siekte of 'n ongeluk vir 'n tydperk wat langer is as die getal dae wat werklik aan hom toegeval of opgeloopt het kragtens subklousule (3) van hierdie klousule;
- (g) ten opsigte van siekte of 'n ongeluk wat opgedoen is gedurende enige tydperk van afwesigheid van werk soos dié in subklousule (10) van hierdie klousule bedoel;
- (h) indien hy sonder grondige rede versuim om 'n siekte of besering binne 'n tydperk van 14 volle kalenderdae van afwesigheid van werk aan te meld.

(8) Die siektevergoeding kan periodiek gedurende die afwesigheid van die betrokke werknemer aan hom betaal word, maar dit moet voor of op die tweede betaaldag nadat hy weer diens aanvaar het, aan hom betaal word; met dien verstande dat 'n werkgever as 'n vooraf gestelde voorwaarde vir die betaling deur hom van enige siektevergoeding ingevolge hierdie klousule, van sodanige werknemer wat ooreenkomstig hierdie klousule vir siektevergoeding in aanmerking kom, kan vereis om 'n doktersertifikaat voor te lê wat die werkgever tevrede stel aangaande die oorsaak van afwesigheid.

(9) Wanneer 'n werknemer weer eens deur die werkgever in diens geneem word binne ses maande na die beëindiging van sy diens by die werkgever moet die werklike tydperk van diens onmiddellik voor sodanige diensbeëindiging as onafgebroke diens tel, met dien verstande dat—

- (a) die werknemer gedurende die onderbreking in sy diens nie vir 'n ander werkgever werk nie, behalwe om sy verpligtings as vaste plaasarbeider na te kom;
- (b) die totaal van die onderbreking of onderbrekings in sy diens in 'n bepaalde kringloop van 12 maande nie 180 kalenderdae oorskry nie.

(10) Afwesigheid van werk met die toestemming van die werkgever word nie geag 'n onderbreking in 'n werknemer se aaneenlopende diens te wees nie mits die betrokke werknemer gedurende sodanige afwesigheid nie vir 'n ander werkgever werk nie.

10. ADDITIONAL PAID LEAVE

(1) An employee qualifying after the date of coming into operation of this Agreement for his tenth or subsequent consecutive paid leave deriving from continuous employment with the same employer as provided for in terms of section 5 (1) of Part II of this Agreement shall, at that date and each year thereafter, whilst in the employ of the same employer, be entitled to an extra week's paid leave at the employer's convenience or to the equivalent value thereof: provided that by mutual agreement between the employer and employee—

- (i) the paid leave referred to in section 5 (1) of Part II of this Agreement may be extended by an extra week; or
- (ii) the extra week's paid leave may be deferred from the year of qualification and accumulated by the employee up to a maximum of three such extra weeks' paid leave.

(2) Whenever the employer and employee come to the arrangement provided for in sub-section (1) (ii) and the employee has qualified for one, two or three such extra weeks' paid leave (hereinafter referred to as "the accumulated paid leave") the employee, by mutual agreement with the employer, may take the accumulated paid leave when he is given and takes the paid leave provided for in section 5 (1) of this Part of the Agreement, unless, as may be, the employer and employee agree to the accumulated paid leave being taken at a different time; provided that the employer shall in any case enable the employee to take the accumulated paid leave in the period before he next qualifies for paid leave, and if the employee fails to take the accumulated paid leave within such period his title thereto shall cease.

(3) Whenever the employment terminates of any employee who has become entitled to, but has not yet received the equivalent value of the additional paid leave provided for in this section, he shall be paid upon his employment so terminating for such extra paid leave as he has qualified for and not received.

PART III

INCREMENTS AND QUALIFYING PERIODS

(a) The minimum and maximum rates of pay, the rate of increment and the qualifying shifts to be worked in each job are set out in section 2 of Part IV of this Agreement, and shall apply to the classes of employees enumerated therein, provided that:

- (i) A newcomer learner employed on the operation set out in section 2 of Part IV of this Agreement, shall commence as a relief operative at 68.8c per hour and shall receive increments on the following basis:

After one month's service: 2.2c per hour.
After three months' service: 3.0c per hour.

When the scheduled maximum basis rate of 74.00c per hour has been attained, the shifts thus worked and any shifts subsequently worked in the job of relief operative as such shall not count as qualifying shifts in any designated job. No variation shall be made in the above rates until the newcomer learnership period has been completed, notwithstanding the class of work upon which the newcomer learner may be employed.

- (ii) Save as provided under (i) hereof, an employee appointed to a higher paid job shall be paid on appointment not less than the scheduled minimum rate for such job, provided, however, that if the employee, in accordance with the provisions of (iii) hereof, has already qualified for a higher rate in such job, he shall upon appointment to such job be paid that higher rate of pay. Further increments shall be granted on a basis of either 1.2c or 1.3c per hour, according to the previously agreed conversion table at the time of decimalisation of hourly wage rates, for every 75 qualifying shifts worked in such job until the scheduled maximum rate of pay for such job has been attained.
- (iii) An employee relieving in a higher paid job shall be paid not less than the scheduled minimum rate for such job, and further increments shall be granted on the basis of either 1.2c or 1.3c per hour, according to the previously agreed conversion table at the time of decimalisation of hourly wage rates, for every 75 shifts worked in such job, until the scheduled maximum rate of pay for such job has been attained, provided, however, that in all cases where an employee relieves in a higher paid job, the shifts so worked shall firstly be credited to the lower paid jobs in the direct line of promotion until the qualifying periods for the lower paid jobs are completed. Thereafter shifts

10. ADDISIONELE VERLOF MET BESOLDIGING

(1) 'n Werknemer wat ná die datum van inwerkingtreding van hierdie Ooreenkoms kwalifiseer vir sy tiende of daaropvolgende aaneenlopende verlof met besoldiging wat voortspruit uit ononderbroke diens by dieselfde werkgever soos in klousule 5 (1) van Deel II van hierdie Ooreenkoms bepaal, is op daardie datum en iedere jaar daarna terwyl hy in die diens van dieselfde werkgever is, geregtig op 'n ekstra week se verlof met besoldiging soos dit die werkgever pas of op die ekwivalente waarde daarvan; met dien verstande dat by onderlinge ooreenkoms tussen die werkgever en werknemer—

- (i) die verlof met besoldiging bedoel in klousule 5 (1) van Deel II van hierdie Ooreenkoms met 'n ekstra week verleng kan word; of
- (ii) die ekstra week se verlof met besoldiging vanaf die kwalifiseerjaar uitgestel en deur die werknemer tot 'n maksimum van drie sodanige ekstra weke opgehoop kan word.

(2) Wanneer die werkgever en werknemer tot die ooreenkoms geraak het soos in subklousule (1) (ii) bepaal en die werknemer vir een, twee of drie sodanige ekstra weke se verlof met besoldiging (hieronder „die opgelope verlof met besoldiging” bedoel) gekwalifiseer het, kan die werknemer by onderlinge ooreenkoms met die werkgever die opgelope verlof met besoldiging neem wanneer hy die opgelope verlof met besoldiging in klousule 5 (1) van hierdie Deel van die Ooreenkoms bepaal, toegestaan word en dit neem, tensy, soos dit kan gebeur, die werkgever en die werknemer ooreenkom dat die opgelope verlof met besoldiging op 'n ander tyd geneem word; met dien verstande dat die werkgever in iedere geval die werknemer in staat moet stel om die opgelope verlof met besoldiging te neem in die tydperk voordat hy die volgende keer vir verlof met besoldiging kwalifiseer, en as die werknemer nie die opgelope verlof met besoldiging binne sodanige tydperk neem nie, vervel sy reg daarop.

(3) Wanneer die diens eindig van 'n werknemer wat daarop geregtig geword het maar nog nie die ekwivalente waarde van die addisionele verlof met besoldiging wat in hierdie klousule bepaal word, ontvang het nie, moet hy, wanneer sy diens aldus beëindig word, besoldig word vir sodanige ekstra verlof met besoldiging waarvoor hy gekwalifiseer het maar nie ontvang het nie.

DEEL III

VERHOOGINGS EN KWALIFISERENDE TYDPERKE

(a) Die minimum en maksimum loonskaal, die verhogings en kwalifiserende skofte wat in elke werk voltooi moet word, word in klousule 2 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms uiteengesit, en is van toepassing op die klasse werknemers wat daarin genoem word, met dien verstande dat:

- (i) 'n Nuweling wat as leerling in diens geneem word in die werk wat in klousule 2 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms uiteengesit word, as 'n afloswerker moet begin teen 68.8c per uur en verhogings op die volgende grondslag moet ontvang:

Na een maand diens: 2.2c per uur.
Na drie maande diens: 3.0c per uur.

Wanneer die ingelyste maksimum basiese loon van 74.00c per uur bereik is, tel die skofte aldus gewerk en alle skofte wat daarna gewerk word in die werk van afloswerker as sodanig, nie as kwalifiserende skofte in 'n aangewese werk nie. Ondanks die klas werk waarvoor die nuwe leerling gebruik word, mag daar nie van bostaande lone afgewyk word totdat die nuweling se leertyd voltooi is nie.

- (ii) Behoudens die bepalings van (i) hiervan, 'n werknemer wat aangestel word vir 'n werk waaraan daar 'n hoër loon verbonde is, by aanstelling minstens die ingelyste minimum loon vir sodanige werk betaal moet word; met dien verstande egter dat as die werknemer ooreenkomstig die bepalings van (iii) hiervan reeds vir 'n hoër loon in sodanige werk gekwalifiseer het, hy by aanstelling in sodanige werk die hoër loon betaal moet word. Verdere verhogings moet op die grondslag van 1.2c of 1.3c per uur toegestaan word, volgens die vooraf vasgestelde omsettingstabel ten tye van desimalisasie van uurlone, vir elke 75 kwalifiserende skofte in sodanige werk voltooi, totdat die ingelyste maksimum loon vir elke sodanige werk bereik is.
- (iii) 'n Werknemer wat aflos in 'n werk waarvoor daar 'n hoër loon betaal word, minstens die ingelyste minimum loon vir sodanige werk betaal moet word en dat verdere verhogings op die grondslag van 1.2c of 1.3c per uur toegestaan moet word, volgens die vooraf vasgestelde omsettingstabel ten tye van desimalisasie van die uurloon, vir elke 75 skofte in sodanige werk voltooi, totdat die ingelyste maksimum loon vir sodanige werk bereik is; met dien verstande egter dat in alle gevalle waar 'n werknemer aflos in 'n werk waaraan daar 'n hoër loon verbonde is, hy ten opsigte van die skofte wat aldus gewerk is, eers in die soorte werk waarvoor 'n laer loon betaal word maar wat regstreeks tot die bevordering lei, gekrediteer moet word totdat die kwalifiserende tydperke vir die laer besoldigde soorte werk

worked in the higher paid job shall count as qualifying shifts for such higher paid job, and further increments shall be granted on the basis of either 1.2c or 1.3c per hour, according to the previously agreed conversion table at the time of decimalisation of hourly wage rates, for every 75 shifts worked in such job until the scheduled maximum rate of pay for such job has been attained.

- (iv) An employee relieving in a higher paid job for a continuous period of one hour or more on any shift shall be credited with a full qualifying shift for such period and if qualified for a higher rate of pay shall be paid at the higher rate for the number of hours worked on that shift.
- (v) The working days lost by reason of an accident admitted as falling within the provisions of the Workmen's Compensation Act, 1941, as amended, shall be credited as qualifying shifts to the job in which the employee has been appointed until the scheduled maximum rate for such job has been attained, whereafter any further shifts so lost shall be disregarded.
- (vi) The working days lost by reason of military training, as defined in this Agreement, shall be credited as qualifying shifts to the job in which the employee has been appointed, until the scheduled maximum rate has been attained, whereafter any further shifts so lost shall be disregarded; provided, however, that where an employee proceeds on nine months' continuous military training only the working days falling within the first four months of such military training, or such shorter period as is necessary to reach the maximum for the post in which he has been appointed, shall be credited as qualifying shifts.
- (vii) The working days falling within any period during which the employee is subpoenaed to attend Court as a witness or juror shall be credited as qualifying shifts to the job in which the employee has been appointed, until the scheduled maximum rate for such job has been attained, whereafter any further shifts so lost shall be disregarded.

PART IV

WAGE SCHEDULES APPLICABLE TO CLASSES OF LABOUR HEREINAFTER ENUMERATED

The employer shall not pay to any employee (other than an apprentice) engaged on any of the classes of work specified in this Agreement, wages and/or earnings lower than those stated against such classes, and no employee shall accept wages and/or earnings lower than those stated against such classes.

SECTION 1

- (1) Journeyman's Work:—No person other than a journeyman or apprentice or trainee may be employed on work classified hereunder without the prior permission of the Industrial Council—

Rate per
hour
(cents)

(a) Kookfontein Works

Blacksmithing	96.0
Boilermaking	96.0
Bricklaying and/or Refractory Bricklaying	96.0
Carpentry	96.0
Electrician's Work	96.0
Fitting and/or Turning and/or Machining	96.0
Instrument Mechanician's Work	96.0
Millwrighting	96.0
Motor Mechanic's Work	96.0
Rigging	96.0
Welding and/or Brazing	96.0

(b) Witbank Works (Ferrometals Limited)

Blacksmithing	96.0
Boilermaking	96.0
Bricklaying and/or Refractory Bricklaying	96.0
Electrician's Work	96.0
Fitting and/or Turning and/or Machining	96.0
Welding	96.0

voltooi is. Daarna tel skofte wat in die hoër besoldigde werk voltooi is, as kwalifiserende skofte vir sodanige hoër besoldigde werk en moet verdere verhogings toegestaan word op die grondslag van 1.2c of 1.3c per uur, volgens die vooraf vasgestelde omsettingstabel ten tyde van decimalisasie van uurlone, vir elke 75 skofte in sodanige werk gewerk, totdat die maksimum loon vir sodanige werk bereik is.

- (iv) 'n Werknemer wat in 'n hoër besoldigde werk aflos vir 'n aaneenlopende tydperk van een uur of meer op sodanige skof, met 'n volle kwalifiserende skof gekrediteer moet word ten opsigte van sodanige tydperk, en as hy gekwalifiseer het vir 'n hoër loon, hy teen die hoër loon betaal moet word vir die getal ure op daardie skof gewerk.
- (v) Die werkdae wat verloor word vanweë 'n ongeluk wat erken is as 'n ongeluk wat val binne die bepalings van die Ongevalwet, 1941, soos gewysig, as kwalifiserende skofte gekrediteer moet word ten opsigte van die werk waarin die werknemer aangestel is, totdat die ingelyste maksimum loon vir sodanige werk bereik is, en daarna moet alle verdere skofte wat aldus verloor word, buite rekening gelaat word.
- (vi) Die werkdae wat verloor word as gevolg van militêre opleiding soos in hierdie Ooreenkoms omskryf, gekrediteer moet word as kwalifiserende skofte in die werk waarvoor die werknemer aangestel is, totdat die ingelyste maksimum loon bereik is, en daarna moet alle verdere skofte wat aldus verloor word, buite rekening gelaat word; met dien verstande egter dat waar 'n werknemer nege maande ononderbroke militêre opleiding ontvang, slegs die werkdae wat binne die eerste vier maande van sodanige militêre opleiding val of dié korter tydperk wat nodig mag wees om die maksimum vir die pos waarin hy aangestel is, te bereik, as kwalifiserende skofte gekrediteer moet word.
- (vii) Die werkdae wat binne enige tydperk val waarin die werknemer gedagvaar is om 'n hofsitting by te woon as 'n getuie of juried, as kwalifiserende skofte gekrediteer moet word ten opsigte van die werk waarin die werknemer aangestel is, totdat die ingelyste maksimum loon vir sodanige werk bereik is, en daarna moet alle verdere skofte wat aldus verloor word, buite rekening gelaat word.

DEEL IV

LOONLYSTE VAN TOEPASSING OP DIE KLASSE WERKNEMERS HIERONDER GENOEM

Die werkgewer mag nie aan 'n werknemer (uitgesonderd 'n vakleerling) wat werksaam is in enigen van die klasse werk wat in hierdie Ooreenkoms gespesifiseer word, 'n loon en/of verdienste betaal wat laer is as dié teenoor sodanige klasse genoem nie, en geen werknemer mag 'n loon en/of verdienste wat laer is as dié teenoor sodanige klasse genoem, aanneem nie.

KLOUSULE 1

- (1) VAKMANSWERK:—Niemand anders as 'n vakman of vakleerling of kwekeling mag vir die werk wat hieronder ingelys word, in diens geneem word nie sonder dat die Nywerheidsraad vooraf goedkeuring daartoe verleen het:—

Loon per
uur
(Sent)

(a) Kookfontein-werke

Grofsmidswerk	96.0
Ketelmakery	96.0
Messelwerk en/of vuurvaste messelwerk	96.0
Timmerwerk	96.0
Elektrisiërswerk	96.0
Monteur- en/of draai- en/of masjienwerk	96.0
Instrumentwerktuigkundige se werk	96.0
Masjienmonteurwerk	96.0
Motorwerktuigkundige se werk	96.0
Touwerk	96.0
Sweis- en/of sweissoldeerwerk	96.0

(b) Witbank-werke (Ferrometals Limited)

Grofsmidswerk	96.0
Ketelmakery	96.0
Messelwerk en/of vuurvaste messelwerk	96.0
Elektrisiërswerk	96.0
Monteur- en/of draai- en/of masjienwerk	96.0
Sweiswerk	96.0

	Rate per hour (cents)
(2) Bossing employees employed on work scheduled under subsections (3), (4) and (5) of this section when appointed as Boss Boys—	
Boss Boys (Grade 1)	
First six months of experience	22.9
Thereafter	25.6
Boss Boys (Grade 2)	
First six months of experience	21.8
Thereafter	22.9
Boss Boys (Grade 3)	
First six months of experience	21.3
Thereafter	21.8
(3) Powerhammer driver	First six months of experience 19.7 Thereafter 21.3
Blacksmith striker boy	
Boiler Stoker	
(4) Application of anticorrosive coatings	First six months of experience 18.6 Thereafter 19.7
Scrap cutting	
Fettling by hand and/or by grinding and/or portable power tools	
Holding up	
Metal buffing and/or polishing	
Oiling and/or greasing of machinery where so employed in a full time capacity	
Screwing on repetition work with die heads and/or taps	
Sand and/or shot blasting machines	
Spraying of enamel and/or paint	
(5) General labourers	18.0

NOTE

- (i) Notwithstanding the wages prescribed for employees employed on work scheduled under subsection (5) of section 1 of Part IV of this Agreement, the employer shall be permitted to employ persons under 18 years of age on work so scheduled at wages for the class of work concerned as follows:—

While of the apparent age of 16 years	12.7
While of the apparent age of 17 years	14.9
On attaining the apparent age of 18 years	18.0

- (ii) Persons employed by the employer in terms of this subsection shall at no time exceed 15 per cent of the total number of other employees employed by the employer on work scheduled under subsection (5) of section 1 of Part IV of this Agreement

SECTION 2

FERRO-ALLOY DIVISION, KOOKFONTEIN

Designation	Minimum rate per hour	Maximum rate per hour	Number of increments
	Cents	Cents	
Tank Furnaceman	90.5	96.7	5
First Hand, Refining Furnaces	90.5	96.7	5
Despatch Packer	90.5	96.7	5
Calciner Furnaceman	89.6	95.9	5
Merrick Scaleman	89.6	95.9	5
Crane Driver (Production)	89.6	90.9	1
Front End Loader	89.6	90.9	1
Weighbridge Attendant	89.6	90.9	1
Inspector	84.1	90.3	5
Milling Plant Attendant	84.1	90.3	5
Candy Tank Operator	84.1	90.3	5
Diesel Loco Driver	81.9	89.4	6
Crane Driver (Ore Bridge)	87.1	88.4	1
Crane Driver (Mobile)	87.1	88.4	1
Second Hand, Refining Furnaces	84.4	85.7	1
Load Control Operator	81.9	85.7	3
Ladleman	81.8	84.3	2
General Operator	80.1	83.8	3
Finished Products Attendant	80.1	83.8	3
Lorry Driver (over 10,000 lbs).	81.3	83.8	2
Raw Materials Attendant	80.1	82.6	2
Ganger	81.1	81.1	—
Bantu Supervisor	80.2	80.2	—
Handyman	80.2	80.2	—
Relief Operative	68.8	74.0	2

	Loon per uur (Sent)
(2) Spanleiers in diens geneem wat onder subklousules (3), (4) en (5) van hierdie klousule ingelys is, wanneer as baasjongens aangestel:—	
Baasjongens (Graad 1)	
Eerste ses maande ondervinding	22.9
Daarna	25.6
Baasjongens (Graad 2)	
Eerste ses maande ondervinding	21.8
Daarna	22.9
Baasjongens (Graad 3)	
Eerste ses maande ondervinding	21.3
Daarna	21.8
(3) Kraghamerbediener	Eerste ses maande ondervinding 19.7 Daarna 21.3
Grofsmid se hamerslaner	
Ketelstoker	
(4) Aanbring van roeswerende lae	Eerste ses maande ondervinding 18.6 Daarna 19.7
Opsny van afval	
Skoonmaak met die hand en/of by wyse van skuur en/of deur middel van draagbare gereedskap	
Vashouwerk	
Die poets en/of polcer van metaal	
Die olie en/of smeer van masjinerie wanneer in 'n voltydse hoedanigheid in diens	
Herhalende skroefwerk met setkoppe en/of tappe	
Sand- en/of skrootstraalmasjiene	
Spuitwerk met emalje en/of verf	
(5) Algemene arbeiders	18.0

OPMERKING

- (i) Ondanks die lone voorgeskryf vir werknemers wat werk verrig wat onder subklousule (5) van klousule 1 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms ingelys is, moet die werkgever toegelaat word om persone onder die leeftyd van 18 jaar vir werk wat ingelys is, soos volg in diens te neem teen lone vir die betrokke klas werk:—

Terwyl hy blykbaar 16 jaar oud is	12.7
Terwyl hy blykbaar 17 jaar oud is	14.9
By bereiking van die skynbare leeftyd van 18 jaar	18.0

- (ii) Die getal persone wat ooreenkomstig hierdie bepaling deur die werkgever in diens geneem word, mag te gener tyd meer as 15 persent wees nie van die totale getal ander werknemers wat die werkgever in diens geneem het vir werk wat onder subklousule (5) van klousule 1 van Deel IV van hierdie Ooreenkoms ingelys is.

KLOUSULE 2

YSTERLEGERINGS-AFDELING, KOOKFONTEIN

Ambagsbenaming	Minimum loon per uur	Maksimum loon per uur	Getal ver- hogings
	Sent	Sent	
Tenkoondman	90.5	96.7	5
Eerste helper, raffineeroonde	90.5	96.7	5
Versendingsverpakker	90.5	96.7	5
Kalsineeroondman	89.6	95.9	5
Merrick-skaalman	89.6	95.9	5
Kraandrywer (Produksie)	89.6	90.9	1
Voorentlaaier	89.6	90.9	1
Weegbrugbediener	89.6	90.9	1
Inspekteur	84.1	90.3	5
Walswerker	84.1	90.3	5
Candy-tenkman	84.1	90.3	5
Diesellokodrywer	81.9	89.4	6
Kraandrywer (Ertsbrug)	87.1	88.4	1
Kraandrywer (Mobiel)	87.1	88.4	1
Tweedeman, raffineeroonde	84.4	85.7	1
Laaibeheeroperateur	81.9	85.7	3
Gietpanman	81.8	84.3	2
Algemene operateur	80.1	83.8	3
Eindprodukwerker	80.1	83.8	3
Lorriedrywer (meer as 10,000 lb.)	81.3	83.8	2
Gronstofwerker	80.1	82.6	2
Ploegbaas	81.1	81.1	—
Bantoe-opsigter	80.2	80.2	—
Handlanger	80.2	80.2	—
Afloswerker	68.8	74.0	2

FERROMETALS LIMITED - WITBANK

Designation	Minimum rate per hour	Maximum rate per hour	Number of increments
	Cents	Cents	
Tank Furnaceman	90.5	96.7	5
Diesel Loco Driver	81.9	89.4	6
Crane Driver (Production)	86.9	88.1	1
Finished Products Attendant	80.1	83.8	3
General Operator	80.1	83.8	3
Handyman	80.2	80.2	—
Relief Operative	68.8	74.0	2

Learnership increments for Relief Operatives Kookfontein and Witbank:—

After one month's service 2.2c per hour
After three months' service 3.0c per hour

Signed at Johannesburg for and on behalf of the parties this the 13th day of August, 1968.

J. M. RUSSELL,
Chairman.

C. H. CROMPTON,
Vice-Chairman.

W. R. GLASTONBURY,
General Secretary.

FERROMETALS LIMITED, WITBANK

Ambagsbenaming	Minimum loon per uur	Maksimum loon per uur	Getal ver- hogings
	Sent	Sent	
Tenkoondman	90.5	96.7	5
Dieselokodrywer	81.9	89.4	6
Kraandrywer (Produksie)	86.9	88.1	1
Eindprodukwerker	80.1	83.8	3
Algemene operateur	80.1	83.8	3
Handlanger	80.2	80.2	—
Afloswerker	68.8	74.0	2

Leerlingverhogings vir afloswerkers, Kookfontein en Witbank:—

Na een maand diens 2.2c per uur
Na drie maande diens 3.0c per uur

Namens die partye op hede die 13de dag van Augustus 1968 in Johannesburg onderteken.

J. M. RUSSELL,
Voorsitter.

C. H. CROMPTON,
Ondervoorsitter.

W. R. GLASTONBURY,
Algemene Sekretaris.

CONTENTS.

Department of Labour.

GOVERNMENT NOTICE.

No.		PAGE
R.731	Industrial Conciliation Act, 1956: Iron, Steel, Engineering and Metallurgical Industry: Amcor Agreement	1

INHOUD.

Departement van Arbeid.

GOEWERMENTSKENNISGEWING.

No.		BLADSY
R.731	Wet op Nywerheidsversoening, 1956: Yster-, Staal, Ingenieurs- en Metallurgiese Nywerheid: Amcor-ooreenkoms	1